

Directa

setmanari de comunicació

Núm 364 4 de juny de 2014 1,70 €

La darrera desfilada

Qüestionat per les mateixes elits que el van col·locar al tron, Joan Carles I abdica en un intent desesperat d'apuntalar el règim

PÀGINES 2-4

6-7

El testimoni clau per condemnar els **Onze del Raval** era un traficant de persones

A fons

Contra la **impunitat corporativa**: mesures de control de les empreses transnacionals

13

El poble egipci dona l'esquena al **xou electoral** del general Abdel Fatah al-Sisi

20

'**Aquellos días azules**', una obra que rescata l'esperit genú de la infància

ESTIRANT DEL FIL

La situació socio-política i la crisi de règim a l'Estat espanyol, sumada als múltiples escàndols que han esquitxat la família reial els darrers anys, havien deixat la credibilitat de Joan Carles I sota mínims, posant en risc la figura de la monarquia com a pilar bàsic de la transició i garant de la constitució a l'Estat espanyol. L'abdicació del monarca en favor del seu fill, Felip de Borbó, arriba en un moment on regna la incertesa sobre el futur de l'Estat sorgit de la restauració borbònica.

POLÍTICA // EL DECLIVI FÍSIC I MEDIÀTIC DE JOAN CARLES DE BORBÓ SIMBOLITZA LA FALLA ESTRUCTURAL DEL SISTEMA

Rerefons (en negre) per a una **abdicació**

Xavier Díez

@La_Directa

Quan tothom es pregunta sobre l'abdicació del cap de l'Estat, convé recordar el perquè de la seva coronació, quatre dècades enrere. Joan Carles de Borbó no va ser designat successor ni *adoptat* per Franco per la seva pulsio monàrquica. En aquesta jugada estratègica de la restauració borbònica, hi havia una clara voluntat de donar continuïtat al règim. Aquí, les qüestions ideològiques esdevien secundàries. Les beneficiàries de la guerra civil veien en la coronació del jove príncep una jugada viable per la consolidació del seu estatus i la preservació dels seus interessos particulars. Per això, les relacions de Joan Carles han privilegiat

La transició espanyola va ser una obra d'enginyeria política i Joan Carles de Borbó en va ser una peça clau

una xarxa de connexions amb l'entramat d'interessos econòmics -aristocràcia financera, constructores, especuladores, contractistes- que reuneixen tots els requisits per merèixer la denominació d'elits extractives. Unes elits massa vinculades a l'enriquiment il·lícit durant el franquisme, el treball esclau de presoner republicanes, la immunitat legal davant el fisc o els delictes econòmics.

El príncep Joan Carles de Borbó i el dictador Francisco Franco a Madrid el 10 de juliol de 1971 / ARXIU

La transició va ser una obra d'enginyeria política i el monarca en va ser una peça clau, el cable principal del pont penjant que unia la ruptura de 1939 amb un present on l'Estat espanyol s'havia integrat amb normalitat a Europa amb un règim democràtic aparentment homologable. De fet, sovint oblidem el complicat context en què es va produir aquest procés: una onada de democratitzacions mediterrànies i una certa efervescència revolucionària en una con-

juntura de guerra freda. Per tant, la por (la que tenien els sectors franquistes de perdre els seus privilegis i la de la població espanyola davant una nova guerra civil o el retorn a la despietada repressió dels quaranta) va ser el principal agent polític d'aquest període i, a més, va permetre desenvolupar un programa que va culminar en una Constitució que incloïa alguns articles enviats directament, via motorista, des de l'Estat Major de l'exèrcit o les seus de la gran banca.

Tanmateix, aquesta combinació de la generació més jove del règim (de la qual Joan Carles va ser digne representant) i la part de l'oposició més procliu a una entesa amb el franquisme per integrar-se a les estructures estatals (on el PSOE va ser clau de volta) va assolir la majoria dels objectius plantejats, que l'historiador Bernat Muniesa resumeix amb el terme *Espanya lampedusiana*: canviar-ho tot perquè tot (especialment els privilegis de les guanyadores de la guerra civil) restés

Cronologia

5/1/1938 Joan Carles de Borbó neix a Roma, on la seva família havia trobat aixopluc, sota la dictadura feixista de Benito Mussolini.
1/2/1946 La família Borbó es trasllada de Roma a Estoril (Portugal).
26/7/1947 Es promulga la Ley de Sucesión en la Jefatura del Estado, segons la qual Franco es

reserva el dret d'establir el seu successor a *títol de rey*.
25/8/1948 Entrevista entre Joan de Borbó i Franco al iot *Azor*, on s'acorda que Joan Carles es traslladarà a l'Estat espanyol per rebre una educació supervisada pel dictador.
8/11/1948 Arriba a Madrid per primera vegada, on inicia la seva educació formal.

29/4/1956 Joan Carles dispara al cap del seu germà Alfonso i el mata durant les vacances a Estoril. El teòric accident es va produir amb una pistola *Long Star* 22mm, un regal de Franco arran de l'ingrés de Joan Carles a l'acadèmia militar de Saragossa.
19/10/1960 Joan Carles entra a la facultat de dret de la Universitat Complutense de Madrid.

14/5/1961 Casament, a Atenes, amb Sofia de Grècia. Mentrestant, manté una relació sentimental amb la comtessa Olghina Robilant, amb qui tindrà un filla.
5/3/1962 S'organitza un acte de lleialtat a la corona per defensar la legitimitat de Joan de Borbó. Joan Carles, al·legant "problemes intestinals", deixa plantat el seu pare.

5/1/1968 Amb trenta anys i segons la llei de successió de 1947, passa a ser successor a títol de rei.
22/7/1969 És confirmat successor a títol de rei per Franco.
8/3/1972 El seu cosí Alfonso de Borbó i Dampierre es casa, a Madrid, amb la néta de Franco, Carmen Martínez Bordiu, enllaç que posa en perill la successió de Joan Carles perquè Alfonso

1968

Amb trenta anys i segons la Llei de successió de 1947, Joan Carles passa a ser successor de Franco a títol de rei

2014

El rei Joan Carles abdica en favor del seu fill i hereu a la corona, Felip de Borbó

1.800

La revista Forbes ha xifrat en 1.800 milions d'euros la fortuna del monarca espanyol

igual. Això vol dir, una democràcia participatòria de baixa qualitat, al·lèrgica a la participació directa de la ciutadania; un supremacisme social de les elits, amb el manteniment d'uns nivells molt alts de desigualtat, i un supremacisme nacional castellà, on la nació catalana restés sotmesa a una lògica imperial.

Ara, la fatiga de materials al cable que subjecta el pont és ben visible. El declivi físic i mediàtic del monarca simbolitza la falla estructural del sistema. Les beneficiàries del règim anterior i l'actual veuen qüestionats els seus privilegis (immunitat legal davant les demandes creixents de justícia pels crims del franquisme o les exempcions fiscals de les SICAV). Tanmateix, la principal amenaça prové de Catalunya. La força de l'independentisme, acompanyada d'una agitació social cada vegada més incontenible i una lògica política que amenaça el *bipartit únic*, exigeix solucions d'urgència.

Vist el rei com una nosa, les elits se'n desprenen i busquen desesperadament una via per salvar la situació

La independència de Catalunya seria una autèntica catàstrofe per al règim transicional. La pèrdua d'una quarta part dels ingressos fiscals, l'aportació de la població catalana, faria insostenible la supervivència econòmica de l'Estat. O, pitjor encara. Tenint en compte el rescat de 2012, amb un marcatge estret per part del funcionari europeu, obligaria l'Està a suprimir el tracte de favor a les elits financeres i especulatives hispàniques, la *casta*, la llotja del Reial Madrid, les beneficiàries franquistes que mantenen la seva exempció fiscal mitjançant les SICAV. Això podria representar la seva fi com a tenidores del poder i, en conseqüència, la pèrdua irreversible de la seva hegemonia política, social i econòmica. És per això que, vist el rei com una nosa, se'n desprenen i busquen desesperadament una maniobra, una *tercera via*, per salvar la situació. ◀

Felipe González, Mariano Rajoy, Joan Carles de Borbó, José Luis Rodríguez Zapatero i José María Aznar al funeral de Adolfo Suárez / ALBERTO ROLDAN

Sang blava, mà de ferro

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Des del restabliment de la monarquia, el 1978, l'Estat ha blindat la casa reial de qualsevol qüestionament públic. La primera persecució dels sectors antimonàrquics es va produir ben aviat, el febrer de 1981, quan el director de la revista *Punto y Hora* de Euskal Herria, Xabier Sánchez Erasquin, va ser engarjolat per haver titulat "*Paseillo y espantà*" la notícia sobre la visita del rei Joan Carles I a la Casa de Juntas de Gernika, on diversos càrrecs electes bascos van cantar l'"Eusko gudariak".

A partir d'aleshores, l'Audiència Nacional va intensificar la croada contra les expressions de rebuig a la família reial,

motiu pel qual es va aprovar el Codi Penal de 1995 (Llei Orgànica 10/1995), que, a l'article II, castiga amb penes de presó les suposades injúries a la monarquia, tipificades com a delictes contra la Constitució. Un dels casos més esperpèntics va ser el cas de Jesús Artiola, que el 2001 va ser imputat per denunciar les paraules que el monarca havia pronunciat durant l'entrega dels premis Cervantes d'aquell any, on va dir que "el castellà mai no havia estat una llengua d'imposició". La causa, que finalment va ser arxivada, va derivar en la campanya *Jo també el denuncio*.

Les actuacions contra els sectors opositors a la monarquia va seguir el 2005, quan es va encausar el dirigent abertzale Arnaldo Otegi -que va ser sentenciat pel Tribunal Suprem a un any de presó per titllar el rei de "màxim responsable dels

torturadors"- i, l'any següent, amb les diligències contra els diaris bascos *Deia* i *Gara* per haver publicat una vinyeta satírica sobre les caceres d'ossos del monarca espanyol.

Tot seguit, van arribar els processos contra la revista *El Jueves*, a qui l'Audiència Nacional va multar amb 6.000 euros per haver dibuixat els prínceps espanyols en una postura sexual explícita a la portada, o el judici als militants independentistes Jaume Roura i Enric Stern, sentenciats per l'alt tribunal a penes d'entre 6 i 24 mesos de presó per la crema d'una imatge del rei el 13 de setembre de 2007 a Girona, un delictes que, més tard, la fiscalia va rebaixar a "alteracions de l'ordre públic". El zel sobre els grups republicans ha estat present a l'agenda espanyola durant els 36 anys de monarquia constitucional. ◀

esdevé el candidat a rei preferit pel *Búnquer* franquista.
19/7/1974 Arran de la malaltia del dictador, assumeix la funció de cap d'Estat interinament fins al 2 de setembre.
1/10/1975 Figura al costat del *caudillo* durant la seva darrera aparició oficial a la concentració de la plaça d'Orient, en el marc d'un acte d'adhesió al règim arran

de les protestes pels darrers afusellaments del franquisme.
22/11/1975 Inici del seu regnat, dos dies després de la mort de Franco.
14/5/1977 Joan de Borbó renuncia als seus drets dinàstics a favor del seu fill.
26/1/1981 Les pressions de la casa reial obliguen el president del govern espanyol, Adolfo Suárez, a dimitir.

32/2/1981 Intent de cop d'estat militar amb una intervenció del rei, encara ara, dubtosa i controvertida.
3/1/1983 Pateix un greu accident d'esquí, a Gstaad, que li provoca una fissura a la pelvis.
28/12/1991 Accident d'esquí a l'estació aranesa de Baqueira-Beret.
19/10/2006 Es destapa l'anomenat escàndol Mitrofan: van

emborratxar un ós perquè el rei el matés durant una cacera il·legal a finals d'agost d'aquell any.
9/2/2012 El setmanari alemany *Der Spiegel* revela, després de la desclassificació de documentació diplomàtica de Wikileaks, la simpatia del rei pels colpistes de 23-F de 1981.
14/4/2012 El rei es trenca el maluc durant una cacera a

Botswana, fet que provoca un gran escàndol mediàtic.
16/4/2012 La instrucció judicial del cas de corrupció on està implicat el seu gendre, Iñaki Urdangarin, revela correus electrònics que impliquen Joan Carles.
2/6/2014 Joan Carles I abdica com a rei d'Espanya a favor del seu fill Felip de Borbó.

ESTIRANT DEL FIL

EL PATRIMONI DEL MONARCA, 1.800 MILIONS D'EUROS SEGONS LA REVISTA FORBES, PROVINDRIA DE NEGOCIS FOSCOS I DE L'AMISTAT AMB LES DICTADURES DEL GOLF PÈRSIC

Una fortuna opaca construïda a còpia de favors

Marc Font

@marcfontribas

Joan Carles de Borbó va culminar, el 19 de maig, una estada de 40 hores a l'Àrabia Saudita, on va viatjar acompanyat de representants de 28 grans empreses espanyoles -com Acciona, ACS, Esade, FCC, Ferrovial, OHL, Renfe o Sacyr- i es va reunir amb el príncep Salman bin Abdulaziz al Saud, l'hereu de la petromonarquia. L'últim viatge del rei d'Espanya com a cap d'Estat era la cinquena etapa d'un *tour* amb interrupcions pel golf Pèrsic que el va portar als Emirats Àrabs i a Kuwait a mitjan abril i a Bahrain i Oman dues setmanes més tard. Sempre escortat per grans empresaris, el destí escollit no era desconegut pel Borbó.

Des de fa quatre dècades, el monarca ha teixit unes relacions de complicitat i amistat molt estretes amb les dictadures del golf Pèrsic i mai no se l'ha sentit fer cap comentari de censura respecte a les múltiples vulneracions dels drets humans comeses per uns règims enriquits gràcies a les monumentals reserves d'hidrocarburs que posseeixen. Els favors es paguen i el monarca espanyol en deuria uns quants

Seguir la pista dels negocis reials ha estat molt difícil, ja que, el seu nom sempre ha estat protegit per testaferrós

als seus col·legues àrabs. Segons diverses investigacions, aquests han jugat un paper cabdal en l'edificació de la fortuna personal de Joan Carles I, que la revista *Forbes* va situar en 1.790 milions d'euros el 2003. En un règim sense llum ni taquígrafs -l'amnèsia pactada de la transició mana-, la publicació va esborrar el monarca de la llista de plutòcrates i la xifra mai no s'ha pogut contrastar amb transparència, però la Zarzuela tampoc no l'ha desmentida.

D'on surt tanta riquesa? "És evident que, amb l'assignació a la casa reial a càrrec dels pressupostos públics (7,77 milions enguany), no es pot haver reunit el capital privat que li atribueix *Forbes*", va declarar fa dos anys a *Diagonal* el periodista Iñaki Errazkin, autor del llibre *Hasta la coronilla. Autopsia de los Borbones*. "Els diners li han hagut d'arribar forçosament per altres vies: comissions i donacions", afegia. De fet, el 2009, l'aleshores senador del PNB Iñaki

Anasagasti va afirmar al mateix mitjà que el monarca havia reconegut que havia cobrat comissions.

COMPTES A SUÏSSA

Un rei cop per cop, publicat amb el pseudònim de Patricia Sverlo el 2001, és una obra imprescindible per posar una mica de llum a la fortuna de Joan Carles I. Entre altres aspectes, s'expliquen les comissions rebudes per la compra de petroli a les monarquies del Golf feta per l'Estat espanyol, una operació molt lucrativa que ja va començar al final de la dictadura franquista, coincidint amb la crisi energètica de 1973. El llibre també esmenta els negocis immobiliaris, l'especulació financera i, fins i tot, el tràfic d'armes amb empreses hispanosaudites com a potes que han fet créixer la riquesa borbònica.

Seguir la pista dels negocis reials ha estat extremadament difícil, ja que, a banda de la inviolabilitat i la irresponsabilitat del monarca davant la llei -que l'executiu de Rajoy té previst blindar malgrat abandonar el tron-, el seu nom sempre ha estat protegit per testaferrós. Que diversos administradors i assessors financers del rei, com

Manuel Prado y Colón de Carvajal, Mario Conde o Javier de la Rosa, passessin per la garjola aclareix fins a quin punt han estat tèrboles les operacions que han servit per lucrar-lo. Conscient del final sobtat de regnat que va tenir el seu avi, Alfons XIII -que va fugir a l'exili amb la proclamació de la Segona República-, Joan Carles I s'hauria procurat un *raconet* a la banca suïssa que, l'any 2000, ascendia a 36 milions d'euros -segons l'obra d'Sverlo- per si les coses es torçaven a l'Estat.

ELS REGALS DELS 'AMICS'

L'obsessió pels diners sorgeix de les *penúries* -evidentment, molt relatives- que hauria patit durant els seus primers anys de vida. El 1962, any del matrimoni amb Sofia de Grècia, el banquer Luis Valls Taberner -president del Banco Popular durant dècades- va començar a administrar una subscripció popular per aportar liquiditat a la parella, on també hi van participar altres financers, nobles i empresaris del franquisme. Els favors dels *amics* han estat un clàssic en la vida d'un monarca que sempre ha estat envoltat de cortesans -les hagiogrames aparegudes a gran part de la premsa

Joan Carles I i Mohamed bin Zayed al Nahyan, príncep hereu dels Emirats Àrabs Units / CHARO SEVILLA

aquests dies ho demostren- disposats a fer-li regals. L'empresari mallorquí, per exemple, van reunir 2.600 milions de pessetes, l'any 2000, per comprar-li l'última versió del iot *Fortuna*, que es va poder pagar del tot gràcies als 400 milions que va afegir el Govern de les Illes, aleshores presidit pel condemnat Jaume Matas, un dels polítics implicats en els negocis d'Iñaki Urdangarin, el gendre del Borbó.

Els favors també li han plogut de les monarquies àrabs, com els 100 milions de dòlars que el rei saudita Fahd li va concedir com a préstec durant els anys setanta, un préstec que posteriorment va perdonar, segons afirma José García Abad a *La soledad del rey*. El 2011, el xeic de Dubai, Mohammed bin Rashid al Maktoum, també primer ministre dels Emirats Àrabs, li va regalar dos Ferrari valorats en mig milió d'euros. Per correspondre la seva generositat, el rei ha visitat l'Àrabia Saudita quatre vegades des de 2006, tres cops els Emirats, cinc Kuwait, tres Bahrain... Negocis i més negocis amb les dictadures del golf per rebre l'aplaudiment generalitzat d'uns mitjans acrítics que sembla que no han percebut que el règim de la transició, el seu, s'esfondra. 4

AIXÍ ESTÀ EL PATI

6-7

Una investigació periodística confirma que el testimoni que va fonamentar la condemna dels 'onze del Raval' era un agent encobert dels serveis secrets francesos

8-9

Masclisme 2.0: la violència contra les dones als entorns virtuals

DRETS SOCIALS // LES TREBALLADORES DENUNCIEN EL PES CREIXENT DE LES FALSES COOPERATIVES

Drets sindicals coartats a la indústria càrnia d'Osona

Emma Roca / Sara Blázquez

@emma_rca / @sarablazquez

La convocatòria d'eleccions sindicals el 26 de juny a l'Escorxador Frigorífic d'Osona SA (Esfosa) ha començat a sacsejar el sector de la indústria agroalimentària osonenca. Esfosa, un dels escorxadors més importants de l'Estat espanyol en volum de matança, va reaccionar acomiadant un dels sindicalistes l'endemà mateix que participés en una roda de premsa per convocar una marxa de protesta el 22 de maig. Les treballadores han començat a trencar el silenci que fa anys que envolta el sector carni d'Osona per denunciar determinades pràctiques que, fins ara, els sindicats majoritaris, CCOO i UGT, només havien assenyalat amb la boca petita.

L'externalització gradual de diferents tasques genera un malestar creixent entre les treballadores del sector

L'acomiadament de Manel Juan, un dels sindicalistes que forma part de la llista que presenta la Coordinadora Obrera Sindical (COS) a les eleccions sindicals del 26 de juny, ha estat denunciat als tribunals de justícia per un presumpte delictes contra els drets de les treballadores i davant la mesa electoral d'Esfosa. Es demana la declaració de nul·litat de l'acomiadament, ja que afecta un sindicalista que ja havia presentat les credencials com a membre de la candidatura de la COS davant la inspecció de treball. L'empresa, per la seva part, es limita a atribuir l'acomiadament a "causes objectives" i anuncia que preveu externalitzar el servei de manteniment al qual estava destinat Manel Juan.

De fet, l'externalització gradual de diferents tasques a Esfosa i, en general, a tota la indústria càrnia d'Osona genera un

malestar creixent entre les treballadores del sector. La pràctica de reduir treballadores de la plantilla per poder contractar gent de les anomenades falses cooperatives està estesa des de fa anys a la indústria càrnia de la comarca, una de les més potents del país. "Ens fan fora perquè els molesta que tinguem drets i, als nostres llocs, hi posen treballadores amb un salari molt més baix i sense dret a l'atur", declarava Montse Castañé després de la marxa de protesta del 24 de maig.

FALSES COOPERATIVES

Se les anomena falses cooperatives perquè l'empresa encarrega les tasques a grups de treballadores que s'han donat d'alta en una cooperativa, però no gaudeixen de cap dels drets que reconeix la llei de cooperatives. "No tenen drets, les decisions no es prenen de manera assembleària i tampoc no es rendeixen comptes davant la plantilla un cop l'any", lamenta Castañé, sindicalista que també

formarà part de la llista de la COS a les eleccions del 26 de juny.

Castañé és una treballadora del laboratori d'Esfosa. Fa 27 anys que treballa dins el sector carni i assegura que "les ha vist de tots colors", però "mai amb el grau d'explotació i precarietat dels últims anys". Les últimes setmanes, ha liderat el procés que ha portat a la convocatòria d'eleccions sindicals i l'entrada de la COS a la indústria càrnia d'Osona. De fet, a la denúncia presentada el 23 de maig passat davant el jutjat de guàrdia de Vic, Castañé ha fet constar que el gerent de l'empresa, Lluís Savalls, parlant de la COS, li havia dit textualment: "Aquest sindicat, a les càrnies, no hi entrarà".

La presència cada vegada més gran de treballadores autònomes sota l'aparença de falses cooperatives queda reflectida a les estadístiques d'ocupació d'Osona. El primer trimestre de 2008, el sector agroalimentari ocupava 6.383 treballadores a Osona. Cinc anys després, malgrat la

Una de les parades de la marxa de protesta que es va fer a Osona el 22 de maig / SARA BLÁZQUEZ

crisi econòmica, s'havia passat a 6.953. El nombre d'autònomes, durant el mateix període, havia passat de 1.068 a 1.735, mentre que el d'assalariades havia baixat lleugerament, de 5.315 a 5.218. Això vol dir que, a principis de 2013, el 34% de les treballadores del sector agroalimentari d'Osona eren autònomes, gairebé un 20% més de les que hi havia el 2009.

TRENCAR EL SILENCI

Les treballadores no només denuncien un increment de la "precarització i l'explotació laboral", sinó una minva creixent dels drets sindicals i les condicions laborals. Com a exemple il·lustratiu del clima que es respira a l'empresa, poc abans del cas de Manel Juan, tres treballadores a les que no s'havia comunicat formalment el seu acomiadament es van trobar que, quan es disposaven a entrar a la feina, el personal de seguretat els va impedir el pas. A la garita del guarda, una fotografia seva extreta del currículum deixava ben clar i a la vista de tothom que no se'ls permetia entrar a l'empresa. També destaquen que, els últims mesos, han detectat l'existència de càmeres de vigilància a diverses sales de l'escorxador, inclòs el menjador, amb l'excusa en aquest cas, que serveixen per vigilar la màquina de les begudes.

La direcció d'Esfosa justifica l'externalització de tasques amb la millora de la competitivitat de l'empresa. Explica que el mercat cada vegada demana més analítiques i que el laboratori no dona a l'abast, per això pensen externalitzar-lo. Casualment -o no-, Montse Castañé, la sindicalista que ha començat a trencar el silenci, treballa al laboratori.

ELS BENEFICIS AUGMENTEN

Esfosa té com a accionistes cinc de les principals empreses del sector agroalimentari d'Osona. Una d'elles és Casa Tarradellas, on va acabar la marxa de protesta del 24 de maig. Les altres quatre són Càrniques Montronill, Especialitat Vic Carn, Osona Agrícola, Embotits Subirats i Grup Baulcells Alimentació. El 2012, Esfosa va facturar 19,9 milions d'euros (un 4% més que l'any anterior) i, malgrat la crisi econòmica, va obtenir uns beneficis de 538.000 euros. L'any 2011, tot i que va marxar una de les sòcies fundacionals, Càrniques Solà, Esfosa va facturar 19,1 milions d'euros i va declarar uns beneficis de 541.000 euros. Venien de 2010, un dels millors anys per a Esfosa, amb una facturació de 19,6 milions d'euros i uns beneficis de poc més d'un milió d'euros, més del doble que l'any anterior. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

JUSTÍCIA // ASIM, UN COL·LABORADOR HABITUAL DELS SERVEIS SECRETS FRANCESOS, VA SER PRESENTAT DURANT EL JUDICI COM UN "TERRORISTA PENEDIT" D'AL-QAIDA

El testimoni clau contra els 11 del Raval era un traficant de persones

Miguel Martín

@cyatero

Una investigació finançada per la fundació journalismfund.eu i duta a terme pels periodistes Braulio García Jaén, Andrés Aguayo i Matías Escudero ha revelat que el testimoni protegit que va esdevenir l'única prova que va permetre condemnar per terrorisme a onze veïns del Raval era un col·laborador dels serveis secrets francesos, tal com van argumentar els advocats de la defensa, i que és un dels traficants de persones més buscats al Pakistan. Aquestes novetats podrien apuntar, fins i tot, a un delictes de fals testimoni per part del que va ser conegut com a FI, ja que va negar la seva relació amb els serveis secrets gals i es va inventar una falsa xarxa de finançament d'Al-Qaida. Tot i que Asim -nom amb el qual es va identificar durant el judici- va negar davant el jutge que treballés per l'espionatge francès, la informació publicada pel portal *Infolibre* afirma que una de les persones que el va conèixer en aquell moment assegura que, "com a mínim des de tres anys abans dels fets de Barcelona", treballava pels serveis secrets francesos.

D'INFILTRAT A PENEDIT

La nit del 18 de gener de 2008, quan la Guàrdia Civil va irrompre a la mesquita del carrer de Maçanet, Asim va ser separat de la resta i mai no va arribar a passar per l'estatus de detingut. De fet, *El Periódico* va arribar a publicar el titular: "França, irritada al veure que Espanya crema el seu espia a Al-Qaida". Però hi ha més fets que apunten cap a aquesta direcció. L'operació es va posar en marxa quan Asim va arribar a Barcelona, tal com va declarar l'agent 5.404 del CNI. El seu equip es va traslladar a la ciutat entre dos i tres dies abans de l'operació, al mateix temps que el testimoni protegit. Per la seva banda, la Guàrdia Civil coneixia perfectament la seva identitat, tal com va declarar l'agent 26.580 W: "Vam comunicar els noms a l'instructor per telèfon i ell va decidir deixar en llibertat aquesta persona", que posteriorment "va marxar amb dos companys". El cert és que Asim va passar de ser un infiltrat -presentat com el fruit de la col·laboració internacional antiterrorista- a ser un militant d'Al-Qaida amb tres anys d'experiència a l'organització, però penedit a última hora. Aquest gir radical es va convertir en l'únic punt de suport d'un cas en el qual els explosius provoca-

ven "guspires i colors" i els temporitzadors eren "rellotges de cuina", segons un pèrit de l'àrea TEDAX (Desactivació d'Artefactes Explosius); les empremtes dactilars no tenien correspondència amb cap dels acusats i no existia cap pla d'atac, tal com reconeix la mateixa sentència.

El fiscal del cas sabia que Asim "no tenia vincles amb Al-Qaida i que era un agent encobert d'un tercer país"

El febrer de 2011, Wikileaks va revelar un document amb la transcripció d'una conversa entre membres de l'ambaixada nord-americana i el fiscal del cas, Vicente González Mota, on aquest reconeixia que FI "no tenia vincles amb Al-Qaida i que, de fet, era un agent encobert d'un tercer país, tal com havia al·legat la defensa". Braulio García Jaén explica que aquest fet va ser el que va posar en marxa la seva investigació.

RETRAT D'UN ESTAFADOR

A partir de les indagacions dutes a terme a França i a Itàlia, la gent que va conèixer Asim explica que aquest es dedi-

cava, entre altres coses, a aconseguir documentació falsa a canvi de diners. Un d'ells, Nadeem, relata als periodistes d'*Infolibre* un viatge amb ell a Portugal per aconseguir contractes de treball falsos que facilitessin la seva regulació, a canvi de pagar 1.500 euros. Mesos després, Nadeem va rebre una notificació del govern portuguès que declarava nul el contracte. Des d'aleshores, no ha tornat a veure Asim.

No va ser l'únic. Tal i com explica el reportatge publicat pels tres periodistes, l'any 2007, "familiars d'algunes de les seves víctimes que residien a París el buscaven perquè havia agafat els diners, però no havia facilitat l'entrada a Europa de les persones que li havien pagat". Aquell mateix any, acumulava tres denúncies de la policia de la ciutat pakistanesa de Rawalpindi per vendre falsos permisos de feina per treballar a Itàlia i el seu nom figura al llibre vermell contra el tràfic de persones de l'Agència d'Investigació Federal del Pakistan, entre les 76 persones més buscades per aquest delictes.

Els que el coneixien també han relatat fets que avalarien la seva relació amb els serveis secrets francesos. Nadeem explica que "el 16 de juny de 2005, de matinada, una vintena de policies encaputxats van

La Guàrdia Civil va detenir dues persones a la mesquita del carrer Hospital de Barcelona el 19 de gener de 2008 / EDU BAYER

irrompre al pis que compartia amb tres compatriotes a París. Els quatre van ser detinguts per agents de la dotzena secció dels Renseignements Généraux, una de les branques de la intel·ligència francesa d'aleshores. Van ser interrogats i posats en llibertat sense càrrecs 36 hores després". Segons el seu relat, "aquell dia, Asim es

Dos dels condemnats continuen a la presó

El propassat mes de gener, nou dels onze condemnats per l'operació Cantata van complir les seves condemnes. Tots menys un, de nacionalitat espanyola, van ser sotmesos a la pena addicional de ser traslladats al Centre d'Internament d'Estrangers d'Aluche (Madrid) per ser deportats al Pakistan i a l'Índia. Afortunadament, després de ser interrogats per les autoritats dels dos països, van recobrar la llibertat, però amb la prohibició d'entrar a l'Estat espanyol. Malgrat tot, Aqeel Ur Rehman Abassi i Maroof Ahmed Mirfa encara es troben tancats a presons espanyoles. El primer sembla que podria sortir en llibertat els propers dies. El segon encara haurà de passar un any i set mesos més empresonat, ja que va ser condemnat a dos anys addicionals com a suposat líder de la cèl·lula.

trobava a la comissaria, però no detingut. Hi era per comprovar si jo era qui havia assenyalat". A part de la coincidència pel que fa al *modus operandi*, Asim va arribar a anomenar Nadeem en el cas dels onze del Raval com a suposat membre d'una xarxa de finançament terrorista.

CONDEMNÀ MEDIÀTICA

És important recordar el tractament que van fer del cas molts mitjans de comunicació, que, basant-se exclusivament en fonts policials, van vulnerar sistemàticament la presumpció d'innocència dels acusats: la portada d'*El Periódico*, que parlava d'un atemptat semblant als de Madrid, Londres i Nova York a partir de la peça d'Antonio Baquero i Jordi Corachán; l'invent de *La Vanguardia* d'un inexistent pla d'atemptat a una mesquita de Barcelona després de la pregària dels divendres, publicat amb la signatura d'Enrique Figueredo i Josep Maria Brunet, i la relació -també inexistent- entre els condemnats i el líder talibà pakistanès Baitullah Mehsud apuntada per José María Irujo a *El País*. Tots aquests relats van contribuir a una condemna mediàtica prèvia a la judicial.

Els mitjans de comunicació van vulnerar sistemàticament la presumpció d'innocència dels acusats

Hem demanat una valoració de les novetats sobre del cas a alguns d'aquests periodistes. Antonio Baquero, que reconeix que, en el seu moment, el relat oficial ja li va semblar "feble" i que "sempre hi va haver clarobscur", ha defensat el seu treball d'aleshores "perquè, encara que també vam parlar amb les famílies, la principal font d'informació era la policia". Considera que la investigació present és "molt valuosa" i assenyalava que, si aquesta informació és certa, "posaria en qüestió la veritat judicial establerta per la sentència". Per la seva part, tant Enrique Figueredo com José María Irujo han al·legat una mena d'amnèsia professional sobre aquest cas, tot i que van signar algunes de les notícies més importants en relació amb un cas que es va resoldre amb onze condemnes a presó. "Tinc bona memòria per oblidar", diria Robert L. Stevenson. ◀

Les proves aportades a la causa van ser una bossa de grans de rosari, cables, cinta adhesiva, dues piles i uns rellotges

Braulio García Jaén / ARXIU

"A Asim, el deixaven fer i desfer amb el seu negoci de venedor de papers i d'estafador"

Entrevista a Braulio García Jaén, periodista que ha investigat la identitat d'F1.

Què li ha permès dur a terme aquesta investigació?

Això s'ha pogut dur a terme gràcies a la journalismefund.eu, que dona suport a projectes de periodisme d'investigació que compleixin dos requisits: que siguin treballs d'equip i que tinguin un caràcter transnacional.

Què us posa sobre la pista d'Asim i sembla el dubte sobre la sentència?

Em va cridar l'atenció que la sentència es basés en el testimoni d'una sola persona, cosa difícil d'encaixar en un sistema jurídic mínimament garantista. Però, el que realment em fa profunditzar en aquest tema és un dels cables de Wikileaks que desvela que el fiscal Vicente González Mota ja sabia que, en contra del que deia la sentència, el testimoni era un informador dels serveis secrets francesos. Això era un despropòsit, perquè les defenses tenen dret a saber si estan parlant amb un policia, un informant o un terrorista, més encara si el tribunal ho sabia i va mentir durant el judici i la sentència. A més, vaig parlar amb el catedràtic de

dret penal Manuel Canció, que em va dir que aquest cable, concretament el que posava sobre la taula el fet que Asim fos un agent encobert, era un escàndol en termes jurídics.

Si al principi els mateixos mitjans deien que F1 era un infiltrat, per què finalment se'l presenta com un "penedit"?

Com a infiltrat, tenia diversos problemes processals. A l'hora de vendre el relat del qual depenen la policia, la fiscalia i el tribunal, era més dubtós parlar d'un infiltrat

"A més dels 11 del Raval, Asim va assenyalat a quinze persones de diferents països que no van ser processades"

que d'un penedit, ja que, en aquest últim cas, sembla algú que ha estat il·luminat pel bé. El segon problema era que, com a infiltrat o com a informant, no tenia autorització judicial per actuar i, per tant, la seva actuació era irregular. A més, la llei no permet que hi hagi agents a sou d'altres països actuant a Espanya. Final-

ment, si s'hagués pogut presentar com un col·laborador de l'espionatge francès, les defenses haurien pogut demanar que es reclamés informació a França.

Quina mena de feina feia pels serveis secrets francesos?

Pel que hem pogut descobrir, Asim es dedicava a vendre gent. Posava el nas a molts llocs, a les associacions de migrants, a les mesquites... Coneixia moltes persones i es dedicava a assenyalat-les davant de la policia. A canvi d'això, el deixaven fer i desfer amb el seu negoci de venedor de papers i d'estafador; perquè era un estafador, més que no pas un aconseguidor. Amb els casos que hem conegut, sumats als de França, Itàlia, Anglaterra i Portugal, sabem que hi ha quinze persones que van ser assenyalades, però, finalment, no van ser processades. A Barcelona, en canvi, va assenyalat onze persones i totes elles van ser condemnades.

Es coneixen casos semblants, a Europa, en què la declaració d'un testimoni protegit hagi fonamentat una sentència per terrorisme?

No ho puc afirmar del cert, però jo no en coneix cap. ◀

AIXÍ ESTÀ EL PATI

GÈNERE // LA VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES ALS ENTORNS VIRTUALS

Masclisme 2.0

Quique Badia

@qbadiamasoni

El 29 de maig, el Campus Mundet de la Universitat de Barcelona (UB) va acollir una jornada per tractar la qüestió de la violència de gènere als entorns virtuals, organitzada pel grup de recerca GrediDona. Des de les tres de la tarda fins ben entrades les nou del vespre, un auditori format gairebé exclusivament per dones, provinents tant del món acadèmic i de l'administració pública com d'entorns activistes, va abordar la realitat de l'assetjament contra les dones a les xarxes socials des de diferents punts de vista.

La periodista de *Pikara Magazine* Andrea Momoitio va ser l'encarregada d'encetar la trobada amb una primera aproximació a la qüestió. Momoitio va introduir dades referides a l'esclatxa digital entre homes i dones: "Nosaltres fem les xarxes un 7% menys que els homes", va assegurar. La seva intervenció va continuar amb un repàs de diferents casos de violència masclista, d'entre els quals va voler destacar la campanya #JusticiaParaEneko, un jove de Barakaldo condemnat per violació, a qui una part significativa de la localitat dona

suport mitjançant una campanya a les xarxes socials que -val a dir- no ha tingut gaire ressò fora d'aquest municipi basc. La redactora de la publicació feminista va acabar la seva ponència recordant que la xarxa també és una eina d'empoderament i mostrant una diapositiva on es podia llegir: "La guerra contra les dones es lliura en molts camps de batalla: Internet també n'és un".

L'ús de perfils falsos per vigilar la parella és una de les pràctiques detectades per l'estudi de LAECОВI

El perfil activista de Momoitio va donar pas a dues investigacions acadèmiques. La primera, del Laboratori d'Estudis sobre la Convivència i la Prevenció de la Violència de Gènere de la Universitat de Còrdova (LAECОВI); la segona, del grup organitzador, GrediDona, en col·laboració amb el Grup de Recerca Ensenyament i Aprenentatge Virtual (GREAV).

Carmen María Viejo-Almanzor, de LAECОВI, va començar explicant que el seu grup ha conclòs, després d'un procés d'enquestes a joves adolescents, que

"estem davant d'un canvi significatiu pel que fa a la percepció del jovent respecte a l'ús de les xarxes socials. Abans, qui es relacionava amb altra gent per Internet era una *friki*. Però, avui, això ha fet un gir radical". Viejo-Almanzor assegura que, ara, la relació *online* facilita l'expressió de les pors i els sentiments, cosa que,

La violència dins l'àmbit de la parella sovint no es percep com a violència, expliquen les investigadores

segons el seu estudi, afavoreix, sobretot, els nois, "que generalment tenen més problemes a l'hora d'expressar els seus sentiments". Per la investigadora cordovesa, les noves tecnologies de la informació i de la comunicació estan canviant els patrons de flirteig i d'inici de les primeres relacions de parella de les adolescents, fet que es pot veure interferit per tota una sèrie de mites de l'amor que poden desembocar en violència. L'ús de perfils falsos per vigilar la parella és un dels molts exemples d'aquest fenomen que va detectar l'estudi de LAECОВI.

Per la seva banda, María José Rubio i Ruth Vilà, que han format part de la

investigació duta a terme per GrediDona i el GREAV, van explicar que, principalment, la violència contra les dones a través de les xarxes era exercida per parelles o exparelles. Vilà i Rubio van afirmar que l'objectiu de la recerca era dissenyar un instrument per poder mesurar les violències de gènere 2.0 i estudiar en quin grau es rep, s'exerceix o es percep aquesta violència. Sense disposar de dades definitives, les investigadores asseguren que, a partir de l'estudi, es pot afirmar que la violència dins l'àmbit de la parella sovint no es percep com a violència.

COM COMBATRE LA VIOLÈNCIA?

Segons la jurista especialitzada en violència masclista Ester Garcia, hi ha molt poca regulació legal de la violència contra les dones a la xarxa. "El conveni de Budapest de l'any 2001 ja parlava de l'ús delictiu de les tecnologies en relació amb delictes contra la propietat intel·lectual i la confidencialitat o de contingut", àmbit on se situarien les agressions tractades a la jornada, "però, avui dia, a l'Estat espanyol, només hi ha legislació sobre vulneracions de contingut relacionades amb la pornografia infantil", assegura Garcia. L'advocada va explicar que, a falta de legislació específica, es veu obligada a basar-se en delictes que ja existeixen, com ara la revelació i el descobriment

Un dels missatges del col·lectiu MEMEFeministas on es reivindica el dret a l'avortament / MEMEFEMINISTAS

Les xarxes socials són un espai on també es reproduïx la violència de gènere
/ KAREN BLEIER

de secrets, les injúries i les calúmnies o l'estafa informàtica. En aquest sentit, Garcia va plantejar la conducta de l'exparella que buida el compte compartit quan veu que la separació és imminent com a exemple de "violència econòmica".

Per mostrar la indefensió en què es troben les víctimes d'aquesta violència, la jurista va explicar el cas d'una noia de vint anys que, separada de la seva parella per segona vegada després de rebre una pallissa i de reconciliar-s'hi quan ja tenia una condemna en ferm per diversos delictes de violència, rebia

Per l'advocada Ester Garcia, hi ha molt poca regulació legal de la violència contra les dones a la xarxa

225 missatges de Whatsapp on el seu excompany l'amenaçava de mort. Garcia assegura que el jutjat de violència de gènere d'una localitat maresmenca va refusar imposar una ordre d'allunyament al maltractador perquè la titular del telèfon era l'agredida i no es podia assegurar que ell hagués estat la persona que va preferir les amenaces.

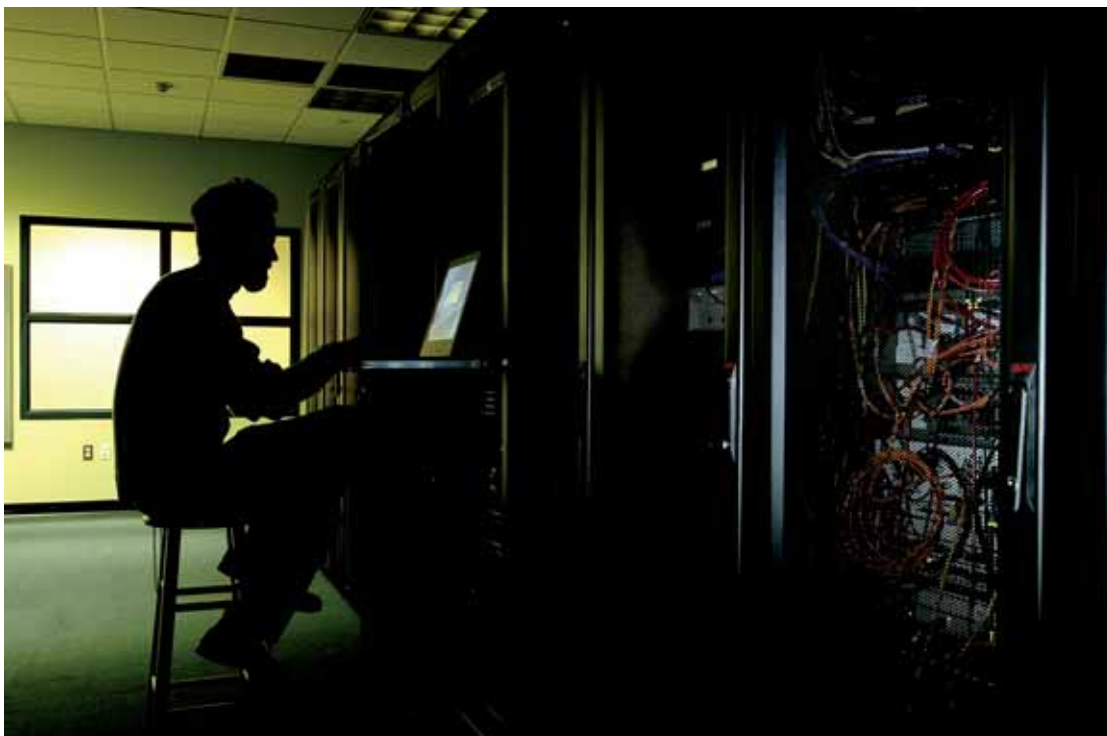
Després d'aquesta aproximació legal, va venir la intervenció de Nieves Prado, una tècnica i investigadora de la Fundació Aspacia, que va explicar que estaven duent a terme un estudi, sota la coordinació de Trinidad Donoso (de GrediDona), sobre la incidència dels discursos neo-

masclistes a la xarxa. "El neomasclisme té un discurs políticament correcte basat en principis de pretesa igualtat que no té el masclisme *tradicional*", va explicar Prado. "En aquest corrent, la inferioritat natural de la dona -el discurs esgrimit històricament com una de les bases de la jerarquia de poder- no s'accepta com a vàlida *a priori*, com a mínim, no com un discurs enunciat, però s'hi manté intacta l'essència patriarcal contra les dones i contra les sexualitats que trenquen el patró normatiu", assegura l'acadèmica i militant del col·lectiu feminista maresmenca A Cavall de Forques. Per dotar-se d'unes conclusions rigoroses, les investigadors han monitoritzat mig centenar de blocs, fòrums i pàgines a les xarxes socials que, segons els seus criteris, compleixen els requisits per ser considerades neomasclistes.

El col·lectiu MEMES Feministas va cloure la jornada amb una nota d'humor explicant el perquè de la seva iniciativa, que se situaria en el terreny de la resposta a l'anomenada violència 2.0. Ana Perifèrica va començar la seva ponència recordant l'origen del terme: "La teoria de la comunicació defineix el MEME com la unitat mínima de comunicació, però, avui, a la xarxa, pren la forma d'una imatge molt expressiva amb una frase a dalt i una altra a baix", explica. Per a ella, dins el món dels MEME, hi ha una supremacia masculina molt clara, "una

"El neomasclisme té un discurs políticament correcte basat en principis de pretesa igualtat"

elit que decideix què és un MEME i què no és". L'activista recorda que el grup sorgeix a partir de l'etiqueta de Twitter #LenguajeFemenino, on es llegien frases del tipus: "Les dones, quan diuen que no, en realitat volen dir que sí", una afirmació que -entenen- legitima el sotmetiment i la cultura de la violació. "A poc a poc, ens vam anar familiaritzant amb un to que funcionava i vam decidir apropiari-nos de l'eina", explica Perifèrica. La seva companya, Elisa Mandillo, li pren el relleu afirmant que disposen d'una tipologia de *trolls* pròpia. *Troll* és el nom amb què es coneix la usuària de la xarxa que pretén provocar les persones que prenen part d'una comunitat en línia, entre les quals destaca el *masclista leninista* (aquell que afirma que el feminisme divideix la lluita de la classe treballadora); els *il·luminadors*, que escriuen textos molt llargs i, si no els contesten, responen: "Ho veieu? No voleu dialogar", o el *cutre-queer*, que, per preservar els seus privilegis, s'apropia de la perspectiva teòrica que nega el binarisme home-dona. La intervenció d'aquest col·lectiu acaba amb una afirmació suggeridora: "La nostra venjança és ser felices". ♦

A DEBAT

Repressió penal i vells remeis per a noves realitats

Xavier Muñoz SorianoAdvocat. Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans (UB)
@OSPDH1

Les últimes iniciatives repressives, plantejades pel govern com a projecte de llei mordassa o Codi Penal, la reiteració de macro processos a l'Audiència Nacional i sonades operacions policials, situen novament Espanya i Catalunya en el punt de mira de les organitzacions locals i internacionals de defensa dels Drets Humans. Mecanismes d'excepció que traspassen els límits d'un sistema polític presumptament garantista, desperten amb força de la mà del govern de torn. Legislacions i tribunals fets a mida que, encara que propis de règims del passat, mai van deixar de formar part del nostre sistema jurídic.

Els orígens de la repressió penal contra la dissidència es remunten als orígens mateixos dels sistemes jurídics occidentals. Ja a l'antiga Roma l'enemic públic, *hostis publicae*, configurava el nucli dur de les polítiques repressives. Es tractava d'enemics declarats, no necessàriament perquè manifestessin la seva enemistat, sinó perquè el poder els declarava com a tals. Una figura fonamental, preservada i lleugerament adaptada avui, fou la de l'estat d'excepció o suspensió dels drets, *iustitium*, mitjançant la qual el senat romà emetia un *senatus consultum ultimum*, pel que demanava als cònsuls que adoptessin qualsevol mesura que es considerés necessària per la salvació de l'Estat. A Europa un dels

A Roma els 'Hostis publicae' eren enemics declarats del sistema perquè el poder els declarava com a tals

més cèlebres tractats fou, a l'edat mitjana, el *malleus maleficarum*, contra les bruixes, que perdurà durant segles demonitzant la dissidència. Més tard, al segle XIX, el positivisme criminològic recuperà amb fermesa la lluita contra l'enemic, amb l'obra *Els anarquistes*, del cèlebre i sinistre Lombroso, encara avui estudiat a les facultats de dret catalanes. Al llarg del segle XX, la lluita contra la dissidència esdevé empresa capital per a la subsistència de l'Estat; a Europa amb els nazi-feixismes, i a Amèrica Llatina amb 40 anys de *US Army school of the Americas*. La posterior transició a les

democràcies però, es resistí a abandonar definitivament tan suculentos pràctiques repressives.

A Espanya, una transició política inacabada i la transfusió d'estructures franquistes a la democràcia sota el pretext de l'amenaça terrorista, han fet que poc a poc aquestes tendències jurídicopolítiques tornin a prendre força. La pròpia constitució de 1978 en el seu article 55.2, de la suspensió dels drets i les llibertats, planteja la major esquerda als fonaments de la democràcia: l'estat d'excepció col·lectiu i individual. En ple fervor democràtic, el RDL 1/1977 creà l'Audiència Nacional, instants abans que el RDL 2/1977 suprimís el tribunal encarregat de la repressió dels delictes polítics, el Tribunal de Orden Público, abans encara Tribunal Especial de Repressió de la Masoneria y el Comunismo. Des d'aleshores, aquest ha estat l'òrgan encarregat de l'expansió i legitimitació de les més cèlebres doctrines repressives contra la dissidència política, mitjançant instruments de dubtós rigor democràtic com la Doctrina Parot o el *Tot és ETA*.

La tímida reforma de l'estructura policial no arribà fins al 1986 i continua sent un model repressiu de primer ordre, amb

taxes més elevades que als països de l'entorn. En aquest sentit, la Comunitat Autònoma Basca després de la fi de la lluita armada, manté 16.000 policies en servei, gairebé l'únic per cent de la seva població, així com el conjunt de l'estat espanyol, amb el 0'5%, molt per sobre de la resta de països de l'Unió Europea i els EUA. Cal apuntar la necessitat de desfer alguns dogmes inculcats a les facultats de dret: el sistema penal

El sistema penal de tota societat occidental no pretén la pau social, sinó el manteniment d'un sistema polític

de tota societat occidental no pretén la pau social, sinó el manteniment d'un sistema polític. A l'Espanya constitucional, tot i fortament vinculat a la protecció de la propietat privada, la llei penal ha estat lleugerament influïda per les tesis garantistes pròpies de l'estat del benestar. Amb la caiguda d'aquest en l'última dècada, els sistemes penals es transformen i evolucionen amb més força cap a tendències punitives i de tracte diferenciat.

/ GISELA BOMBILA

En l'actualitat, tot i la desaparició de l'amenaça terrorista -boc expiatori de mesures ultra repressives- s'observa una nova expansió d'aquestes tendències, aquest cop cap a d'altres col·lectius crítics i ara sí, de caire molt més pacífic. Novament doncs, l'Estat demostra que els mecanismes excepcionals no es justifiquen per la magnitud de l'amenaça real vers la societat, sinó de l'amenaça simbòlica respecte de l'estatu quo.

Reformes legislatives com l'actual, processos polítics davant l'Audiència Nacional com els d'Aturem el Parlament o l'entorn abertzale, així com episodis de violència policial com els del desallotjament de Can Vies, constitueixen la continuïtat lògica de la dinàmica penal espanyola.

Així les coses, aquesta no és una anàlisi pessimista ni legitimadora del moment que ens ha tocat viure. Al contrari, vivim una inversió de rols Estat-Societat en què la perversió del contracte social fa que els governs, enlloc de garants de les llibertats públiques, es converteixin en depredadors. En aquesta situació, més que mai, és la societat crítica qui s'erigeix com a defensora dels drets civils i la desobediència front a la injustícia esdevé legítima i necessària. ◀

PERSPECTIVA

Retrospectiva del fanzine

Jordi Guinart

Bibliotecari

@La_Directa

Quan es va començar a editar la revista nord-americana de ciència ficció *Amazing Stories*, el 1926, ningú podia imaginar-se que allò seria el germen del que ara anomenem fanzins. Aquella revista incloïa, a més dels continguts tradicionals de tota revista del seu gènere, una plana on figuraven adreces postals dels seus lectors. Per a aquests fanàtics, que vivien en un món sense internet ni telèfons mòbils, aquella plana era la única manera de contactar amb gent amb qui podrien parlar sobre allò que més els interessava. Així, a base de cartes fotocopiades, va néixer el *fandom* de ciència ficció. I així, a base d'intercanviar impressions sobre el que no interessa a la majoria de la població, van néixer els fanzins.

Els fanzins són revistes autoeditades que es caracteritzen per no gaudir de grans pressupostos per a la seva elaboració, seguir la filosofia del DIY ("Fes-t'ho tu mateix") i de gaudir de total llibertat pel que fa als seus continguts. És a dir: que no es poden censurar; tenen una distribució pobre (molts es reparteixen a mà), una periodicitat impredecible i una vida molt curta (els fanzins desapareixen sense deixar rastre, perquè tenen un tiratge de no més de 300 exemplars i no s'incorporen al Dipòsit Legal). Han estat sempre el camp de proves per a molts artistes i escriptors que van debutar amb les fotocòpies. Així per exemple la primera edició d'una maqueta de Nirvana al fanzín *Subterranean Pop*, que més tard

El contacte personal entre creador i comprador i la manca d'afany de lucre generen confiança vers el producte

es convertiria en la seva discogràfica, *SubPop*, o la revista de ciència ficció *Nueva Dimensión*, editada a Barcelona el gener de 1968 per Sebastià Martínez, Luis Vigil i Domingo Santos. *Nueva Dimensión* va propiciar l'aparició de fanzins com *Ad Infinitum* i *Fundación*. És cert que aquests fanzins van començar com a butlletins informatius, però van inspirar la creació de clubs de fans i convencions sobre ciència ficció. Una d'aquestes convencions va ser prohibida per les autoritats del Règim.

Als anys setanta a Barcelona van aparèixer una sèrie de fanzins de còmic

amb històries provocatives, a partir de *El Rollo Enmascarado* (1973), creat per Mariscal, els germans Farriol (Farry i Pepichek) i Nazario. *El Rollo* es va publicar de manera legal (els responsables van incorporar l'obra al Dipòsit Legal), però va ser contraproduent. El dia següent, els grisos van aparèixer a la impremta per confiscar tots els exemplars. El Fiscal del Orden Público va portar-los a judici per causar desordre públic amb aquelles històries, anticristianes i aparentment perillosíssimes contra la convivència de tot el país. Al final, la revista va ser absoluta, i la històrica sentència va crear jurisprudència. Al 3r Saló del Còmic i la Il·lustració de Barcelona, el 1983, el crític Antoni Guiral va aconseguir el primer stand pels fanzins. Pocs anys abans, el 26 de juliol de 1975, s'havia celebrat a Canet la primera edició del Canet Rock. El rock laietà va coniar amb el sorgiment del punk barceloní, i s'hi van sumar a la festa les ràdios lliures Ràdio Pica (març de 1981) i Ràdio Obrera. Aquesta va ser l'època en què van aparèixer una gran quantitat de fanzins musicals com *Radio Caroline*, *Merry Melodies*, *Reacciones* o *Shake Me Wake Me*. Tant els punkzines d'aquella època (*Barnarock*, *Melodias Destruktoras*, *Drama del Horror*, etc.) com els que van sorgir contra la celebració de les futures Olimpíades a la ciutat,

van ser exemples de contrainformació urbana. Als anys 80, Santa Coloma de Gramanet i Nou Barris van acollir el sorgiment d'un munt de revistes de joves punks, skins, antisistema i antirepressió, al voltant de l'Ateneu Popular Nou Barris o de bars com el Canasto Volador. Tots ells van formar part del panorama underground de l'autoedició barcelonina, jun-

Els fanzins no es poden censurar, tenen una distribució pobre, una periodicitat impredecible i una vida molt curta

tament amb els *modzines* i els fanzins de còmic que encara sobreviuen. Barcelona va acollir, a tots els efectes, un allau de publicacions no oficials que responien a una necessitat d'informació. Els mitjans de comunicació tradicionals eren insuficients pels fans. La seva solució va ser l'edició de les seves pròpies capçaleres que, tal i com el temps ha demostrat, van ser reflex de la vida cultural d'una ciutat tan complexa com Barcelona.

Si mirem enrere ens adonarem de la importància dels fanzins com a mitjans de comunicació alternativa. Cap dels lectors de *Melodias Destruktoras*

/ ROUSE

posava en dubte les informacions que apareixien als seus exemplars; cap mod desconfiava d'allò escrit al *Reacciones*; els fanzins es basen en el contacte personal entre creador-comprador, i eviten el lucre, de manera que la confiança vers el producte és total. D'altra banda, l'aparició de les xarxes socials com a noves fonts d'informació (amb grava-

Aquestes publicacions segueixen essent una via única de comunicació contracultural i alternativa

cions amb telèfon mòbil de desallotjaments duts a terme pels Mossos, per exemple) proven que els ciutadans inconformistes es fan valer de qualsevol mitjà per a reproduir allò que veuen. Però, com comencem a veure, també les xarxes socials estan contaminades per gestors socials. Els fanzins segueixen essent una via única de comunicació contracultural i alternativa amb totes les garanties de rigor, independència i insubmissió. I per a fer-los no cal pagar tarifa plana a grans empreses de telecomunicacions. Només necessitem paper, llapis, i una grapadora. ◀

El contenidor, mesura de la democràcia

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.cat per correu postal a: **Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona.** L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

Un foc encès

Judit Pastor Costa
Sant Vicenç dels Horts

Agents de seguretat custodiant un edifici buit i fet engrunes. Alguns mitjans de comunicació davant el no-res, que ho és tot. I cada cop més curiosos que, a peu de carrer, contemplen amb desolació la destrossa. Aquesta és la imatge que capturen uns ulls negats de llàgrimes davant de Can Vies, dies després del seu desallotjament. Amb un silenci inquietant com a banda sonora, la ràbia em consumeix en veure'm impotent davant les runes. Primer m'acapara un sentiment de tristesa, després m'envaeix la indignació i acabo amb ganes d'actuar. De dir prou. Que ja n'hi ha prou. Parlo amb alguns veïns. Em comenten que "aquests de l'Ajuntament són uns fills de puta", que el senyor Trias "no sap amb qui s'ha posat", que Can Vies era "una icona, un referent". M'escolto el seu testimoni i, inevitablement,

torno a fer una llambregada a l'escenari. Llavors m'adono que, malgrat no formar part del barri, les seves causes són les meves. Són les nostres. L'excavadora que va derruir la façana del centre social encara és allà, socarrimada i amb un grafiti que dibuixa el símbol anarquista i la paraula guerra. Guerra en majúscules. En un mur contigu, hi ha una pintada amb un emblema que, ara més que mai, és viu: *No passaran*. La tensió que es respira de dia esclata a la nit i cada vegada són més els que se sumen a la protesta. Hi ha qui diu que l'#Efecte-CanVies -així s'anomena a les xarxes- es convertirà en un nou Gamonal. Probablement. La resposta als carrers és creixent. La repercussió als mitjans, nacionals i internacionals, també. Més enllà de les causes del conflicte, penso que Can Vies ha esdevingut un pretext, un marc favorable per canalitzar la ràbia d'una societat descontenta; i tot indica que això no ha fet més que començar. Després d'un període de protesta candent o, si més no, latent, les guspries ja s'han encès i el foc amenaça de cremar més i més. Intentaran sufocar-lo, però els serà difícil. ◀

Isabel Benítez
[@jerborejoo](https://twitter.com/jerborejoo)

Per ells, allà on acaba la seva llibertat comencen les molles de la nostra. Per nosaltres, allà on organitzem les nostres llibertats neix el nostre poder i broten els seus malsons, l'histerisme i la crisi de la seva civilització. Si ells practiquen activament la solidaritat entre els de la seva classe, per què nosaltres no podem de fer el mateix? Per ells, la unitat de mesura de la democràcia són els contenidors d'escombraries. Per nosaltres, és la dignitat d'una vida que pagui la pena de viure, com a éssers humans sensibles i creatius, conscients de les nostres capacitats individuals i col·lectives. Les molles són tan minses que ni el més ferm desig de normalitat i de mantenir-se al marge no es pot abstrèure d'una setmana d'helicòpter de matinada i un barri militaritzat al qual se li exigeix compulsivament acatament i submissió.

Com goseu reclamar respecte als drets humans, a la integritat física, a la lliber-

tat d'expressió, de circulació, de manifestació i de reunió sense condemnar la violència? Que els vostres cognoms us emparenten amb les tres-centes famílies? Que parlevau ianqui? Quina relació tenen els salaris clandestins dels directius de TMB, l'apujada del transport, els desnonaments i el 50% d'atur juvenil? Qualsevol persona de bé -del seu- sap que només al populatxo insolent i als agents del CNI se'ls acudiria tenir memòria, exigir respecte i dignitat.

Des dels cims feudals de l'alcaldia de Barcelona, dels regidors aliens als territoris que comanden i disciplinen per continuar cobrant el seu delme (del transport, de la hipoteca...), els enemics del poble bramen exhortant-nos a trencar la nostra solidaritat de classe, a condemnar-nos i delatar-nos mútuament com a condició per donar el valor i la dignitat d'un contenidor d'escombraries a les nostres vides. Només a les persones que es reconeixen com a persones i exigeixen que se les tracti amb dignitat se'ls ocorrera rebutjar això. Doncs això. ◀

COM S'HA FET

Aquesta setmana treballem a la redacció amb un vidre nou i encara no hem rebut cap disculpa per part de les forces de seguretat de l'estat, que ens van trencar el que teníem abans. Volem, un cop més, donar tot el nostre suport i ànims a la gent de Can Vies i aprofitem l'avinentesa per recordar una petita anècdota que ve al cas: Pacta fundacional de la DIRECTA i inclús la pròpia tria del nom la vam fer a Can Vies, l'any 2005. Bé, ha sigut una setmana molt intensa i

volíem dedicar l'estirant d'aquesta setmana a tot lo que ha passat. Però una notícia d'última hora ens ha fet canviar la secció. Es tracta de l'abdicació del Juancar, si dona, el matalefant, aquell que li va fotre un tret al cap al seu germà i que té un jove que és una miqueta corrupte. No podem fer més que sumar-nos a totes les veus i crits que exigeixen que el 'felipín' no sigui rei i poguem acabar amb aquesta rànica institució hereva del franquisme. Fins la setmana que ve. Salut!

EL RACÓ IL·LUSTRAT

/ MIGUEL PANG

FE D'ERRADES

— A l'article de la pàgina 16 de la setmana passada es deia que la primera ministra de Tailàndia, Yingluck Shinawatra, havia estat al poder fins el cop militar del dia 22 de maig, però no és així. Una sentència del Tribunal Constitucional que l'acusava de corrupció i abús de poder va obligar-la a deixar el càrrec quinze dies abans.

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona www.directa.cat
directa@setmanaridirecta.cat Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

CC BY-NC-SA LICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:

- Reconeixement. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciatador.
- No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.
- Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Quan reutilitzeu o distribuïu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva licència. // Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'ús legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior. // Aquesta publicació té una licència Creative Commons Attribution-NoDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta licència visiteu: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbott Way, Stanford, California 94305, USA.

L'espina dorsal de la Directa són les subscripcions. Tot i això, rebem una subvenció estructural de la Generalitat de Catalunya pel fet de ser un mitjà en llengua catalana, que suposa menys d'un 2% del pressupost. Per això hem de posar el seu logotip.

Departament de la Presidència

Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric. El setmanari Directa no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@directa.cat — edicio@directa.cat — fotografiadirecta@directa.cat
audiovisuals@directa.cat — il.lustracio@directa.cat — administracio@directa.cat
subscripcions@directa.cat — distribucio@directa.cat — publicitat@directa.cat

QUI SOM?

Victor Yustres **Així està el pati** Quique Badia **Impressions** Adrián Crespo i Isa Benítez **Quaderns d'Illacrua** quadersillacrua@directa.cat **Roda el món** Oriol Andrés i Roger Suso **Expressions** Anna Pujol Reig **Poca Broma** Rafael Morata **Barri Internet** Hibai Arbide, Josean Llorente i Carles Bianco **Agenda** Roger Costa Puyal **La indirecta** Àlex Romaguera **FOTOGRAFIA** Víctor Serrí **IL·LUSTRACIÓ** Núria Frago **CORRECCIÓ** Laia Bragulat **EDICIÓ** Marc Iglesias **COMPAGINACIÓ** Roger Costa Puyal **PUBLICITAT** Anna Pujol Reig **DIFUSIÓ** Ferran Domènech **SUBSCRIPCIONS I DISTRIBUCIÓ** Lèlia Becana **ADMINISTRACIÓ** Karminha **PROGRAMACIÓ WEB** Projecte Ictineo **DISSENY GRÀFIC** Jose Tèllez, Sergio Espin i Núria Ribes **COORDINACIÓ WEB** Manel Ros

REDACCIÓ Estirant del fil David Bou i

CORRESPONSALIES

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@directa.cat
BERGUEDA: bergueda@directa.cat
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@directa.cat
EL CAMP: elcamp@directa.cat
GIRONA: girona@directa.cat
L'HORTA: horta@directa.cat
MANRESA: manresa@directa.cat
MARRESME: marresme@directa.cat
MENORCA: menorca@directa.cat
OSONA: osona@directa.cat
RIPOLLÈS: ripolles@directa.cat
SABADELL: sabadell@directa.cat
SOLSONÈS: solsones@directa.cat
TERRASSA: terrassa@directa.cat
TERRES DE L'EBRE: terresebre@directa.cat
TERRES DE PONENT: terresponent@directa.cat
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@directa.cat

AQUEST NÚMERO S'ENVIJA A IMPREMTA EL DIA 3

MIRALLS **Laia Serra**: “D’alguna manera, ja hem guanyat el cas d’Ester Quintana, almenys moralment” pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS **L’agricultura social, un fenomen emergent** pàg. 6 i 7

Quaderns d'Il·lacrúa 196

DIRECTA 364
4 de juny de 2014

IL·LUSTRACIÓ:
Anna Tó

A FONTS | MESURES DE CONTROL DE LES TRANSNACIONALS

Contra la impunitat corporativa

Tot i que, com qualsevol altra persona o companyia, les empreses transnacionals (ETN) tenen l'obligació de respectar les lleis de tots els països on operen, les denúncies constants de violacions de drets humans i ambientals indiquen que això no és així. Convertides en l'agent econòmic més poderós del capitalisme global, les transnacionals exerceixen mecanismes de pressió i es beneficien dels buits legals que genera el fet d'operar a diversos països i tenir subcontractada una part del procés productiu. Davant d'aquesta realitat, així com de la manca d'efectivitat d'alguns dels acords subscrits pels governs per posar-hi fi, diverses iniciatives de les comunitats afectades intenten trencar el mur d'impunitat que protegeix les grans corporacions transnacionals.

Lydia Sangüesa Viudes i Inés Marco Lafuente (Col·lectiu RETS)
afons@directa.cat

“No hi ha cap dubte que les societats transnacionals, com totes les persones privades, tenen l'obligació de respectar la llei i, si no ho fan, han de patir sancions civils i penals, també a escala internacional”. Aquesta afirmació d'Alejandro Teitelbaum (*Los principios rectores sobre las empresas y los derechos humanos. Garantía de la impunidad del poder económico transnacional*, 2013), advocat i representant de l'Associació Americana de Juristes davant les Nacions Unides, és senzilla, lògica i evident. No obstant això, les crides constants de les comunitats afectades per les activitats de les empreses transnacionals (ETN) per denunciar violacions de drets humans i ambientals indiquen que les propostes institucionals per controlar les activitats de l'agent econòmic més poderós del capitalisme global no funcionen.

La mateixa naturalesa d'aquestes empreses, que tenen la seu en un país, però exerceixen alguna part del seu procés productiu en un o més països, es confronta amb l'operativitat de les legislacions nacionals. El poder econòmic que tenen les ETN fa que, en molts casos, siguin més poderoses que els mateixos estats dels països on

s'estableixen, ja que tenen capacitat de modificar la legislació existent a través de mecanismes com el *lobby* o el suborn de les elits nacionals. D'altra banda, les lleis vigents poden ser obviades impunement si el país no compta amb un poder judicial prou fort per enfrontar-se a les ETN i sancionar-les en cas d'incompliment. La realitat ens indica que, en la majoria de casos, la justícia nacional no té capacitat d'enjudiciar i sancionar les ETN als països on s'han comès els delictes. A més, tant la divisió entre la matriu i les filials com l'estratègia de subcontractar algunes de les parts del procés productiu dificulten encara més la responsabilització de les ETN davant dels tribunals.

En la majoria de casos, la justícia nacional no té la capacitat efectiva de jutjar els delictes comesos per les ETN al seu territori

En els casos en què s'ha intentat que els tribunals dels estats d'origen de les ETN siguin els que jutgen els delictes, aquests al·leguen que s'han comès fora de la seva jurisdicció i que, per tant, no tenen competències. Tampoc no hem d'oblidar que, sovint, les mateixes institucions estatals són les que

actuen com a representants d'aquestes empreses a l'estranger i que els límits entre els interessos d'una i altra banda són cada vegada més difusos. Així doncs, s'ha d'obrir la via internacional ja que, com afirma Alejandro Teitelbaum (*Al margen de la ley. Sociedades transnacionales y derechos humanos*, 2007), quan els delictes generen greus repercussions sobre el nivell de vida de la població i els estats no responen o en són còmplices, han d'entrar en joc les normes internacionals que protegeixen els drets humans fonamentals.

Pel que fa a les institucions internacionals amb capacitat i voluntat de fer un seguiment i un control i de sancionar les violacions de drets humans (civils, polítics, ambientals, econòmics, socials i culturals) responsabilitat de les ETN, podríem dir que totes les iniciatives han estat infructuoses. Als anys 70, el Consell Econòmic i Social (ECOSOC) de les Nacions Unides va crear la Comissió de Societats Transnacionals, que tenia com a objectiu investigar les activitats de les transnacionals i elaborar un codi de conducta. L'any 1993-94, després de la pressió de les ETN a les Nacions Unides, la Comissió de Societats Transnacionals va ser pràcticament desmantellada i, finalment, no va poder elaborar

el Codi de Conducta. D'altra banda, durant la creació del Tribunal Penal Internacional, la pressió de les grans potències econòmiques va determinar que les violacions als drets econòmics, socials i culturals (DESC) i els crims ecològics s'exclouessin del Tractat de Roma de 1998 (mitjançant el qual es va aprovar l'estatut per a l'establiment d'aquest tribunal) i també l'exclusió de les persones jurídiques com a subjectes imputables. Per tant, actualment, no hi ha un tribunal internacional amb competències per jutjar les ETN, els principals agents econòmics globals.

La Responsabilitat Social Corporativa s'ha convertit en un mecanisme per netejar la mala imatge d'algunes empreses

Al mateix temps que desmantellen el control en les institucions internacionals, les ETN han desenvolupat un mecanisme per dissimular la impunitat institucional en què es troben i, alhora, netejar la seva imatge corporativa. Aquest mecanisme és la Responsabilitat Social Corporativa (RSC), definida pel *Llibre Verd* de la Comissió Europea com "la integració voluntària, per part de les empreses, de les preocupacions

Més de mil persones van morir a causa de l'esfondrament de l'edifici Rana Plaza l'abril de 2013

- Wong Maye-E

socials i mediambientals en les seves operacions comercials i les seves relacions amb els seus interlocutors". Per tant, la RSC és una eina voluntària i no hi ha mecanismes per verificar que allò que presenten les ETN a les seves memòries de RSC sigui cert, com reconeix Jeff Senne, membre de l'oficina del Pacte Mundial.

A l'altra cara de la moneda, mentre no hi hagi instàncies internacionals amb competències per jutjar les violacions dels drets de les persones, hi ha un arsenal jurídic a la disposició de les ETN que protegeix els seus interessos econòmics, com els tractats de lliure comerç (TLC) i el Centre Internacional d'Arranjament de Controvèrsies Relacionades amb les Inversions (CIADI). El cas Metalclad exemplifica els límits de la construcció de l'entramat per protegir els drets de propietat de les ETN. El 1996, l'empresa nord-americana Metalclad va denunciar el govern mexicà quan el govern de San Luis Potosí va impedir que l'empresa obrís un dipòsit de deixalles tòxiques. En el marc del Tractat de Lliure Comerç d'Amèrica del Nord (TLCAN), que inclou clàusules que preveuen la indemnització en cas d'expropiació o "altres mesures d'efecte equivalent", Metalclad al·le-

gava que el govern mexicà havia fet un acte d'"expropiació". Finalment, l'encarregat d'arbitrar en el conflicte, el CIADI, va exigir una indemnització de 16,7 milions de dòlars a l'Estat mexicà amb l'argument que les mesures que havia adoptat havien privat l'inversor (Metalclad) dels beneficis que, raonablement, podia esperar.

Impunitat després del desastre: el cas de Bangla Desh

Un altre exemple d'aquesta asimetria legal és el cas de l'esfondrament de l'edifici Rana Plaza, a la ciutat de Dhaka, a Bangla Desh, el segon país quant a exportacions de roba del món. Ara fa més d'un any de l'ensorrament de l'edifici, en què van morir 1.138 persones i més de 2.500 van resultar ferides. Com a conseqüència d'això, empreses tèxtils, organitzacions pels drets laborals (com la Campanya Roba Neta), sindicats internacionals i sindicats locals (com la Federació Nacional de Treballadors de la Confecció, NGWF) van desenvolupar l'Acord contra Incendis i Seguretat en la Construcció a Bangla Desh.

Les grans empreses de la moda, com Inditex, van ser sotmeses a una forta pressió per signar l'acord. Es tracta d'un pla de cinc anys, que neix amb la

intenció de comprometre les empreses a fer públic quines fàbriques subcontracten i a aportar 350.000 euros per al seu manteniment. A banda del fet que només té vigència a Bangla Desh, l'acord deixa forats importants a l'hora de garantir la responsabilitat legal d'aquestes empreses.

L'acord estableix obligacions, principalment, per a les propietàries de les fàbriques locals, que esdevenen úniques responsables de garantir la seguretat dels edificis. Per exemple, en cas de tancament d'una fàbrica per reparacions, la propietat ha de mantenir els llocs de feina de les treballadores i pagar-los els salaris corresponents. Però no es considera que les transnacionals tinguin cap responsabilitat d'exigir aquesta obligació a les proveïdores i tampoc no es preveu que les empreses compradores hagin de pagar més per les seves comandes, amb l'objectiu de millorar els salaris de les treballadores i les seves condicions de vida. De la mateixa manera, la responsabilitat legal en cas d'incompliment o de desacords entre les parts recau únicament sobre les empresàries de les fàbriques. És fals sostenir que l'acord és obligatori o vinculant, ja que només preveu, en cas de conflicte entre les parts, l'eventual formació d'un tribunal arbitral, sense establir amb precisió com es constitueix.

Per altra banda, s'ha obviat qualsevol obligació de les firmes de moda d'indemnitzar les víctimes del Rana Plaza. El principi de responsabilitat

solidària s'ha ignorat un cop més. La negativa constant d'adoptar aquest principi jurídic per part de l'ONU, tot i les reiterades propostes de diferents organitzacions, és una mostra més de la connivència entre poders polítics i econòmics a l'hora de defensar els interessos de les ETN. En el seu lloc, l'Organització Internacional del Treball (OIT) va crear un fons de compensació, a partir de donacions voluntàries, per aconseguir la quantitat fixada de 30 milions d'euros. En

L'acord subscrit després del desastre de Bangla Desh estableix obligacions per a les propietàries de les fàbriques locals, però no vincula les transnacionals que les contracten

un any, s'han aconseguit poc més de 10 milions, cosa que demostra el poc interès de les empreses per assumir cap responsabilitat amb les seves proveïdores. En contrast amb aquesta dada, les 27 empreses internacionals per a les quals treballaven els tallers sinistrats van acumular, l'any passat, guanys de més de 16.000 milions d'euros. Amb un 0,2% dels seus beneficis nets podrien completar el fons de compensació. Finalment, l'únic acord vinculant per a les marques és pagar 350.000 euros anuals durant cinc anys per millorar la seguretat de les fàbri-

ques, una quantitat clarament ridícula si es compara amb els guanys d'aquestes empreses.

Una resposta articulada: les comunitats davant la impunitat

Després d'anys de lluita contra els crims del poder corporatiu i davant la impunitat sistemàtica de les ETN, les comunitats afectades, les xarxes internacionals de solidaritat i les activistes han anat consolidant una estructura de denúncia per combatre el poder corporatiu. Des dels anys 70, s'exigeix a diverses instàncies de l'ONU que s'estableixin sistemes vinculants per al control de les corporacions, que es posi fi a la captura corporativa de la institució i que es creïn espais internacionals, com un tribunal que jutgi els crims de les corporacions contra els drets humans, laborals i ambientals.

En aquest sentit, l'any 2006, Enlazando Alternativas –una xarxa de resistència i denúncia formada per organitzacions populars europees i llatinoamericanes– va organitzar, per primera vegada, un Tribunal Permanent dels Pobles (TPP), una instància moral i popular de caràcter no governamental. La base dels judicis del TPP són les convencions de drets humans. Per les seves característiques, aquest tribunal no està sotmès als lligams que creen els poders polítics, els poders mundials i els poders dels estats. Els TPP estan per sobre de les estructures judicials dels països i, d'alguna manera, representen la consciència ètica dels pobles. Així mateix, Enlazando

Alternativas ha fet un pas endavant amb la creació de la campanya Dismantle Corporate Power and Stop Impunity, que incorpora moviments de l'Àfrica i l'Àsia i des d'on s'ha redactat un Tractat dels Pobles. En aquest sentit, les comunitats i les organitzacions implicades tenen un objectiu doble, ja que el tractat no només és un símbol de denúncia per la impunitat amb què actuen les ETN, sinó que també és una representació de l'apoderament dels pobles, que, davant la passivitat històrica de les institucions, decideixen construir la legislació ells mateixos. El tractat es presentarà oficialment el 24 de juny a Ginebra, coincidint amb el debat sobre els drets humans i les ETN dins el Consell de Drets Humans de l'ONU. D'aquesta manera, es pretén pressionar els països membres de l'ONU perquè donin suport a una nova resolució per redactar un acord vinculant que permeti sancionar les ETN que violen els drets humans. El dret estatal o internacional forma part de l'estructura hegemònica de dominació i només es podrà convertir en un vehicle contrahegemònic des de la seva subordinació a l'acció política de les majories socials. No obstant això, la intervenció legal genera espais de disputa i confrontació que poden permetre victòries populars en la llarga lluita contra les classes dominants i el sistema capitalista.

+info:
www.enlazandoalternativas.org
www.stopcorporateimpunity.org

Acció del Tribunal Popular contra Iberdrola el 30 d'octubre de 2013 a Bilbao

Stopcorporateimpunity.org

Laia Serra: “D’alguna manera, ja hem guanyat, almenys moralment”

El judici del cas d’Ester Quintana encara no té data. No obstant això, sí que falta menys per aclarir definitivament què va passar el 14 de novembre de 2012 durant la vaga general. Aquell dia, Quintana va perdre un ull i va començar una llarga lluita contra la utilització de les bales de goma. En aquesta entrevista, l’advocada d’Ester Quintana, Laia Serra, comenta les últimes novetats del cas i l’impacte social que ha tingut.

Mariana Cantero
entrevista@directa.cat

El jutge ha desestimat la intencionalitat de les lesions. Com valoreu aquesta postura?

Les lesions tenen un ventall molt ampli de possibilitats segons la seva gravetat i la intencionalitat amb què es comet. Segons la combinació d’aquests factors, es determina el delicte aplicable a cada situació. La imprudència, que es defineix com a negligència o transgressió de les normes de cura, pot ser greu o lleu. Pel que fa a la intencionalitat o dol, el Codi Penal equipara qui comet el fet volent-ho i qui el comet sense voler-ho però actua sent conscient que és altament probable que la seva conducta causi aquell resultat lesiu concret (dol eventual). En el cas de l’Ester, el jutge entén que els agents imputats van ser imprudents i nosaltres, a través de la querrela inicial, hem plantejat que es va actuar, almenys, amb dol eventual, perquè es tracta d’agents antidisturbis especialment entrenats per actuar en aquelles situacions; saben que no poden disparar si no hi ha aldarulls amb perill greu i amb l’autorització del director general de la policia; coneixen les normes de seguretat del maneig de l’arma (distàncies, inclinacions...), el seu potencial lesiu i, sobretot, que una bala de goma no va a parar a l’embocadura de l’arma per error o atzar, s’ha de col·locar manualment fent un gest voluntari i precís. Els mateixos agents van declarar que no era viable pensar en un error humà amb un tret de bala de goma. Es va transgredir la llei i es va disparar sabent que aquella arma pot causar lesions gravíssimes, inclosa la pèrdua d’un ull i, fins i tot, la mort. En la immensa majoria dels casos de pèrdues d’ull en agressions o llança-

ments d’objectes, s’aplica el dol eventual. Sembla ser que el fet que es tracti d’agents policials pot dificultar aquesta aplicació, ja que les penes que corresponen al delicte de lesions amb pèrdua d’òrgan principal van dels sis als dotze anys de presó. En canvi, si es causés aquesta mateixa lesió per imprudència, la pena seria d’un a tres anys.

Però, celebren aquesta decisió...

Sí perquè, fins ara, el jutge havia anat investigant, però no s’havia pronunciat sobre les tesis de les parts. Tot i ser desestimària, la resolució confirma que el relat d’Ester li mereix credibilitat i que es veu refermat pel resultat de la resta de proves practicades; defineix provisionalment un escenari seqüencial, que era el que nosaltres plantejàvem, i –el més important– estableix provisionalment que les greus lesions d’Ester provenen d’una bala de goma. En aquest cas, és la primera vegada que, en un procés judicial, tenim la determinació del tret de bala de goma com a origen de les lesions i l’autor material del tret (l’escopeter) i qui va ordenar el tret o, en tot cas, no el va impedir (inductor o coautor per omissió) determinats. Aquests agents són els que nosaltres

“Si el cas estableix la responsabilitat dels dos agents suposarà un precedent judicial important”

apuntàvem a la querrela criminal inicial. Aquest cúmul de factors ens obre la porta a pensar que tenim una base sòlida per anar a judici; mai no s’ha arribat a jutjar cap agent en un cas similar. Si s’estableix la responsabilitat d’ambdós agents, suposarà un precedent judicial important.

Com pot repercutir això en la resta de casos de víctimes de bales de goma?

En la totalitat dels casos judicials per pèrdua d’ull per bala de goma o altres lesions greus, sempre s’ha topat amb la dificultat d’identificar l’autor del tret. Aquesta dificultat, entenc, pot ser certa en algun cas, però no en tots. Manel Prat (antic director general de la policia catalana), en el marc de la querrela pel desallotjament de la plaça de Catalunya, va admetre que la policia té els mitjans necessaris per identificar els agents en acte de servei sobre el terreny. Hi ha rastreig de GPS de les furgonetes, agents adscrits a cada furgoneta, un sol escopeter per furgoneta i una determinació de funcions i de jerarquies molt determinada. Els comandaments de cada furgoneta, sobre el terreny, poden identifi-

car els seus agents i tenen l’obligació d’evitar que actuïn de manera antireglamentària o delictiva i que no obceixin les ordres precises que s’hagin donat. Per tant, cada cas depèn de les circumstàncies concretes de com es van desenvolupar els fets i de les proves que es tinguin. En tot cas, el fet que el cas de l’Ester hagi anat prosperant demostra que, amb persistència, es pot avançar i que els estaments judicials cada cop són més receptius a plantejar responsabilitats dels agents policials i avançar cap a la igualtat davant la llei.

Amb quines altres coses positives et quedes?

El cas també ha servit per ajudar a difondre la problemàtica que envolta les bales de goma, la impunitat que ha regnat fins ara, la total desatenció de les víctimes, la intensa tasca feta per Stop Bales de Goma durant aquests anys i la perillositat i l’aleatorietat d’aquesta arma. També ha evidenciat la manca de mecanismes interns de rendició de comptes eficaços, el més que qüestionable control del poder polític sobre la policia i, en definitiva, la manca de debat i de consens social sobre el model de policia que tenim i les armes

FOTOGRAFIA:
Victor Serri

que pot usar. Em va sobtar molt el desconeixement dels parlamentaris sobre el funcionament de la policia i la manera com actuen en relació amb les investigacions judicials per conductes delictives de membres del cos. El cas de l'Ester ha estat molt mal gestionat pel Departament d'Interior. Van negar els fets sense haver investigat i continuen negant-ho ara, tot i que és de domini públic que el que va ferir l'Ester va ser una bala de goma. Aquesta situació insostenible està causant un gran descrèdit vers tot el cos policial.

Què passa amb el decret que estableix l'obligació d'identificació dels efectius policials?

La identificació policial és fonamental per garantir la transparència i els drets de la ciutadania quan interactua amb la policia. La manca d'identificació policial és la causa principal del fracàs dels processos judicials d'investigació de conductes delictives i, per tant, de la seva impunitat. Els sectors compromesos amb els drets humans i les llibertats civils ja fa anys que reclamen la identificació deguda i suficient de tots els agents, inclosos els antidisturbis. Des del

Decret 217/2008, de 4 de novembre, sobre la utilització del número d'identitat professional en determinades peces dels uniformes de la policia de la Generalitat, s'ha reclamat que es fes efectiva aquella norma que, *de facto*, era lletra morta. La manca d'identificació no obeeix a impossibilitats adduïdes, com la que argumentava que l'armilla antitrauma tapava el TIP policial. Ha estat una consigna policial per protegir els agents d'eventuals responsabilitats, només així s'explica la seva permanència recalitrant en el temps. Fets com els del desallotjament de la plaça de Catalunya evidencien la impunitat que fomenta la manca d'identificació policial. Des de la determinació d'Espadaler d'incorporar el NOP (Número Operatiu Policial) el març de 2013, no s'ha avançat gaire. El NOP és un codi alfanumèric llarg que només apareix a l'esquena de l'agent i que és pràcticament impossible de recordar; per tant, s'arriba al mateix resultat final. Entenc que, si realment la voluntat fos garantir la possibilitat d'identificar agents, es podrien haver emulat altres països on els agents duen distintius visibles amb la seva identificació. De fet, és recurrent que la ciutadania denun-

ciï que, quan interactua amb agents policials que no duen el TIP visible i els el demanen, es neguen a facilitar-lo. La gravetat d'aquesta situació ha fet que fins i tot el Síndic de Greuges hagi interpellat el Departament d'Interior perquè faci efectiva aquesta obligació.

Quin escenari espereu ara?

L'Ester té molt clar que, l'ull, no el recuperarà mai. Perdre un ull significa que l'altre ull es desgastarà molt més ràpid i que pots tenir problemes seriosos de visió a mitjà o a llarg termini. L'Ester encara està patint els processos de reconstrucció de l'ull i de l'estructura òssia de la part esquerra de la cara, que va quedar molt malmesa. D'altra banda, digerir el trauma que et passi això i viure el qüestionament de la teva credibilitat per part del Departament d'Interior és dur. Quan un ciutadà s'enfronta a un resultat així, xoca amb l'impacte de no entendre per què ha passat i per què li ha tocat a ell o ella. El procés de reapropiar-se de la pròpia imatge amb la deformació que suposen aquestes lesions és dur. I també és complicat adaptar-se a viure amb un sol

“La manca d'identificació és una consigna policial per protegir els agents d'eventuals responsabilitats”

ull; la quotidianitat es veu del tot alterada. El fet d'anar tan sovint al metge i al psicòleg, de tenir novetats judicials, de perdre l'anonimat a nivell comunicatiu o altres factors que et recorden permanentment aquesta vivència. L'única manera d'extreure alguna cosa positiva d'aquesta pèrdua ha estat ajudar a difondre la problemàtica de les bales de goma i la situació de les seves víctimes i generar debat sobre el model policial i l'ús d'armes per part de la policia. Ha estat molt maco veure el suport que ha rebut l'Ester, la sinergia que s'ha generat amb les altres persones ferides amb anterioritat i que sorgissin iniciatives tan creatives com les de Ojo con tu Ojo. L'eliminació de les bales de goma i el debat sobre el model policial al Parlament són un exemple viu de la tasca persistent i en equip que hi ha darrere del cas d'Ester Quintana. Malgrat l'esforç enorme que està significat, valorem molt positivament els seus fruits. Amb independència del resultat del procés, que esperem que permeti fer justícia, el camí transitat ja ha valgut la pena i, d'alguna manera, ja hem guanyat, almenys moralment. Treballarem amb rigor fins al final, per l'Ester i per tots els afectats que no han pogut arribar tan lluny en el seu cas.

L'agricultura social, un fenomen emergent

L'ús de l'agricultura per a la integració de determinats col·lectius en risc d'exclusió social és una pràctica amb un llarg recorregut a diferents països d'Europa. A través de les tasques que es desenvolupen a les explotacions agràries, es treballa per l'empoderament de persones socialment vulnerables oferint-los l'oportunitat de trobar una ocupació digna o l'accés a un procés terapèutic o d'integració social, a banda d'aportar-los beneficis en la salut física i mental. Tot i comptar amb alguns projectes que ja tenen una trajectòria llarga, a Catalunya, l'agricultura social ha pres impuls recentment i ha fet sorgir diverses iniciatives arreu del territori. Tanmateix, aquests projectes no són un fet isolat i apareixen en un context en què l'exclusió social s'eixampla i cada vegada abraça sectors més amplis de la societat.

Carles Guirado
quadernsdillacrua@setmanaridirecta.cat

L'agricultura social, un concepte procedent del terme anglès *social farming*, és un fenomen amb un recorregut llarg i un sector consolidat a molts països d'Europa, que permet que associacions, cooperatives, fundacions privades, centres de salut i obres de beneficència desenvolupin projectes on l'activitat agrària, l'atenció socio sanitària i la cohesió social s'uneixen per oferir solucions innovadores a la situació de col·lectius en risc d'exclusió social.

Un benefici per a l'entorn

Existeixen estudis que mostren els beneficis que pot aportar l'agricultura social a les persones i l'entorn: generar efectes positius més enllà de la inserció sociolaboral de col·lectius amb risc d'exclusió social i esdevenir un actiu important en el desenvolupament local, dotar les àrees rurals de serveis i afavorir la cohesió social, entre d'altres. A més, aquestes iniciatives també tenen efectes positius sobre el medi ambient, ja que apareixen lligades a la producció agroecològica, a un model agroalimentari local, a un consum de proximitat i a models alternatius en l'activitat econòmica i l'organització del treball.

Són iniciatives que, de maneres molt diverses, utilitzen els recursos locals, agraris o naturals per promoure la salut i generar ocupació per a persones amb necessitats laborals específiques, com les persones amb discapacitat, en situació de pobresa o procedents de centres penitenciaris; persones amb necessitat de processos terapèutics o de rehabilitació –per exemple, persones amb algun tipus d'addicció–, dones

víctimes de la violència masclista o persones amb malaltia mental, o altres persones socialment vulnerables, entre les quals destaquen el jovent, la gent gran, la mainada, les persones immigrades o les persones sense sostre. A més, la presència d'aquestes activitats contribueix a fer visible la capacitat que té la societat de generar projectes innovadors com a resposta a les esclertes cada cop més grans que deixa el sistema de benestar i a atorgar nous rols a l'agricultura més enllà de la funció productiva.

Un sector consolidat a Europa

L'agricultura social no té uns antecedents històrics clars, ja que el desenvolupament d'activitats que vinculen l'agricultura i l'assistència socio sanitària

varia notablement en funció de cada país. Tanmateix, l'ús de la natura i del contacte amb elements del paisatge per millorar la salut física i mental de les persones i per generar ocupació no és un fenomen nou. S'han recollit diferents experiències associades a determinats espais, per exemple, els monestirs, que disposaven d'hortos i jardins amb finalitats terapèutiques o de rehabilitació per aquelles persones que, per la seva condició, restaven excloses de la societat. Aquesta és una pràctica que encara es conserva en l'imaginari d'alguns països amb una profunda tradició religiosa, com Anglaterra o Irlanda, on les obres de beneficència han estat –i encara són– les principals promotores de projectes d'agricultura social. Més recentment,

A l'Olivera Cooperativa de Vallbona de les Monges (Urgell), fan vi i oli ecològics -
Olivera Cooperativa

han estat el teixit associatiu i les iniciatives ciutadanes les que han encapçalat la promoció d'aquestes iniciatives a la majoria de països europeus. Els Jardins de Cocagne, a França, en són un exemple clar. Es tracta d'un xarxa d'àmbit estatal que integra més de 120 jardins i horts repartits per tot el territori i que han estat creats per entitats del tercer sector social. Aquests petites explotacions agràries comunitàries tenen com a objectiu principal fomentar la inserció social i laboral de persones amb risc d'exclusió social a través de l'agricultura ecològica i la implicació voluntària de la ciutadania.

Són iniciatives que utilitzen els recursos locals, agraris o naturals per promoure la salut i generar ocupació per a persones amb necessitats laborals específiques

A Itàlia, un país amb una gran tradició d'associacionisme agrari, hi ha un nombre força important de cooperatives socials que ocupen persones en risc d'exclusió a través de l'agricultura. Molts d'aquests projectes, a més, formen part de Campi Aperti, una associació que coordina un gran volum d'explotacions agràries que integren un projecte amb valor social i que treballa per la sobirania alimentària i el foment de la producció ecològica al camp italià.

La presència creixent de projectes d'agricultura social a diferents països europeus ha provocat l'interès de determinats governs i la incorpora-

Sambucus és una cooperativa d'inserció laboral de Manlleu (Osona) que integra horticultura i cultiu ecològic de plantes aromàtiques amb cuina compromesa i gestió d'horts socials

- Sambucus

Bolets ecològics de cultiu produïts per Bolet Ben Fet, un centre de treball que vetlla per l'ocupació de persones amb discapacitat intel·lectual i trastorn mental

- Bolet Ben Fet

ció d'aquesta activitat a les polítiques de desenvolupament rural en l'àmbit comunitari, tal com evidencia el dictamen presentat pel Consell Econòmic i Social Europeu amb l'objectiu d'enfortir el sector i dotar-lo d'instruments per impulsar el seu desenvolupament. Tanmateix, la integració d'aquesta pràctica d'innovació social ciutadana a les polítiques agràries, però, no representa una garantia d'èxit, ja que, amb els anys de vigència de la Política Agrària Comuna, ja han quedat demostrades les seves debilitats i els seus errors d'implementació.

L'agricultura social a Catalunya

A Catalunya, l'agricultura social s'ha implantat principalment com a eina d'inserció sociolaboral i com a teràpia ocupacional per donar resposta a les necessitats dels col·lectius de persones amb discapacitat intel·lectual. Durant les darreres tres dècades, han anat sorgint iniciatives privades motivades per la necessitat de les famílies d'oferir una vida quotidiana digna a persones amb alguna problemàtica específica i pel treball desinteressat de determinades entitats del teixit associatiu català. Aquestes iniciatives, però, han estat desenvolupades sense una estratègia conjunta ni un suport ferm per part de l'administració pública i han donat lloc a un fenomen altament atomitzat i heterogeni.

Les primeres iniciatives van sorgir a la dècada de 1960 i van ser els embrions d'un sector que s'han anat ampliant progressivament fins a l'actualitat. L'impuls d'aquest fenomen, com succeeix actualment, s'ha produït amb una intensitat especial durant els períodes de crisi, en què la societat civil desenvolupa instruments per cobrir les mancances socials a les quals l'Estat

no dona resposta. No obstant això, el sector també s'ha vist enfortit durant els períodes de bonança econòmica, gràcies a la disponibilitat de subvencions i ajuts públics i a les potencialitats que ofereix una conjuntura socioeconòmica favorable.

L'horticultura, per les seves característiques, és l'activitat més estesa en els projectes d'agricultura social, però no és l'única; la seva pràctica s'estén a d'altres branques de l'economia com

A Catalunya, l'agricultura social s'ha implantat principalment com a eina d'inserció sociolaboral i com a teràpia ocupacional

la producció, l'elaboració de productes derivats, la comercialització i l'oferiment de serveis directament vinculats a la pràctica agrària. A Catalunya, les experiències d'agricultura social són, majoritàriament, entitats privades i mercantils –com cooperatives o empreses– o de caràcter social –com associacions i fundacions– i impulsen una activitat sense ànim de lucre amb l'objectiu de crear llocs de treball per promoure la inserció sociolaboral en l'àmbit agrari i, també, la teràpia, la rehabilitació, l'educació i el lleure.

Els col·lectius usuaris són, majoritàriament, persones amb discapacitats i/o trastorn mental i, de manera més minoritària, altres grups en risc d'exclusió com les persones en situació de pobresa, les aturades de llarga durada o les joves amb necessitats específiques, que s'ocupen als centres especí-

als de treball o les empreses d'inserció. Segons dades d'un estudi del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Fundació CEDRICAT, aquests projectes donen feina a gairebé 800 persones en risc d'exclusió social a Catalunya.

Cap a la transformació social

L'agricultura social esdevé un sector amb aportacions molt interessants; no només treballa per construir una societat cohesionada i justa, on les persones es puguin desenvolupar de manera plena, sinó també per la sobirania alimentària i l'enfortiment de l'economia solidària. L'activitat té beneficis importants en la salut física i mental de les persones, millora les seves capacitats, l'autestima, la confiança en si matei-

Gallines de La Klosca, productors d'ous ecològics a la Serra de Marina (Mataró, Maresme)

xes, la responsabilitat i la capacitat de relacionar-se entre elles i amb la societat i teixeix vincles de respecte i d'igualtat.

D'altra banda, l'agricultura social esdevé una mesura eficient per frenar el despoblament del camp, que afecta sobretot a persones amb necessitat de serveis d'atenció socio sanitària que no es troben fora de les gran concentracions urbanes. Les mancances que tenen alguns territoris en la dotació d'aquests serveis obliguen aquestes persones a migrar a les àrees urbanes. Així doncs, la presència dels projectes d'agricultura social afavoreix l'assentament de la població rural i la cohesió social a les àrees rurals.

A més, aquesta pràctica suposa un actiu important pel desenvolupament econòmic i social a escala local, sobretot a les àrees rurals i periurbanes, on les iniciatives representen alternatives econòmiques i d'organització del treball que ajuden a vertebrar nous models de desenvolupament vinculats a l'economia social –especialment necessaris en un context de crisi com l'actual. Aquests models de desenvolupament es basen en sectors estratègics com la producció agrària –que emprà recursos locals– i en el consum de productes de proximitat, ecològics, de qualitat i socialment justos. La majoria d'iniciatives d'agricultura social de Catalunya, a més de treballar per l'atenció dels col·lectius en risc d'exclusió, aposten per criteris agroecològics, defineixen noves formes de producció agrària, de relació amb el territori, de consum i d'alimentació i contribueixen a la transformació social a través de projectes amb incidència local.

•info: reseauocagne.asso.fr
autistici.org/campiaperti
agriculturasocialcat.wordpress.com

- La Klosca

El que un no vol

FOTOGRAFIA: Joan Alvado

Doncs, si la muntanya no va a Mahoma, Mahoma s'haurà de fer voluntari. De qual-sevol cosa: n'hi ha que cuiden vells, que fan classes gratis, que reforesten boscos. Aquestes de la foto, sense anar més lluny, espigolen per bars, botigues i supermercats, aprofiten el que és aprofitable i ho reparteixen a qui més ho necessita.

Va, posem-nos romàntiques: es tracta de Robin Hoods tardo-capitalistes que ho prenen al mercat (als mercats) per donar-ho als pobres. No ho roben: ho rescaten de les deixalles i, de retruc, boicotegen l'essència del sistema (si no ho pots pagar, no ho pots tenir). Perquè, si el capitalisme és el sistema en què l'intermediari hi surt guanyant, amb la plusvàlua i tot plegat, aquestes espigoladores ho fan de franc: si no t'has de menjar això, conec algú que ho acceptarà encantada. El que un no vol, un altre ho agafa al vol —que diu el refrany— i compte rodó.

Vet aquí les heroïnes del barri, treballant en cadena com si els paguessin amb diners: jo obro el pa i tu hi

poses fuet. Passa'm el tàper, que hi escudellaré aquest arròs. Guarda-m'ho, tu, que amb això menja una família sencera tota una setmana. Vosaltres aneu al mercat a recuperar manduca, que nosaltres la repartirem en aquell menjador social.

Així és com ens hem inventat una feina. Ep, una feina no remunerada, que encara voldran venir a tocar els nassos que si no declarem, o que si allò no passa una revisió de sanitat perquè fa tres dies que ha caducat. Escolta, que no ens hem inventat aquesta feina per calés, sinó perquè algú ho havia de fer i les administracions no en són capaces perquè estan entestades a crear llocs de treball i la seva almoïna només serveix per rentar-los la consciència, perquè no convé donar massa, que després s'hi acostumen. Que qui no treballa és perquè no vol.

Així doncs, jo obriré el pa i tu hi posaràs fuet.

Paco Esteve

RODA EL MÓN

14-15

Polònia: el govern de Donald Tusk redefineix el rol del país a la Unió Europea

16

Dos dels detinguts durant les marxes de la dignitat a Madrid continuen engarjolats malgrat la inconsistència de les acusacions

EGIPTO // LA BAIXA PARTICIPACIÓ PLANTEJA MOLTS DUBTES AL FULL DE RUTA TRAÇAT PER L'EXÈRCIT

Egipte dóna l'esquena al xou electoral d'Al-Sisi

Marc Almodóvar
El Caire (Egipte)
@egiptebarricada

“**Q**ui boicotegi les eleccions no mereix viure a Egipte i és un pecat anomenar-lo ciutadà”. Així de contundent s'expressava el president del club de jutges, Ahmed el-Zend, davant els mitjans de comunicació. El nerviosisme per la baixa participació a les primeres eleccions presidencials des del cop militar que, l'estiu passat, va depositar el primer president civil d'Egipte, l'islamista Mohammed Mursi, es va apoderar dels sectors partidaris del règim i de l'únic veritable candidat a les urnes, el general Abdel Fatah al-Sisi, el líder militar que va dirigir el cop. A la televisió, crits i amenaces a l'audiència. “Si no aneu a votar, viureu un veritable infern”, afirmava el popular Wael el-Ebreshy. Als carrers, crides agressives a la participació i a la mobilització massiva de votants, especialment de gent d'edat. A Alexandria, un home de 90 anys va morir a causa d'una crisi cardíaca davant la mesa electoral després que un grup partidari del general el traguess de casa per votar.

Els esforços i les amenaces del govern no van aconseguir incentivar la participació

Hamdin Sabahi, veterà opositor nasserista, era l'únic rival del popular i omnipresent general Al-Sisi, líder del cop als Germans Musulmans que va posar fi al curt regnat de l'islamisme polític a Egipte i que, avui, simbolitza la tornada de la mà dura i l'esperit nacionalista a la vall del Nil. Els esforços per retratar una imatge

festiva de la jornada, amb gent ballant davant dels col·legis, va fracassar. Les imatges dels col·legis electorals buits, la tònica durant les votacions, feien molt de mal. L'objectiu era clar: superar de llarg els tretze milions de vots que, el 2012, van portar Mursi al palau presidencial per demostrar al món la popularitat i la legitimitat del full de ruta traçat per la cúpula militar. Però, ni els esforços del govern -que va decretar que el dia de les eleccions fos festiu pel sector públic- ni els de la junta electoral -que va estendre l'horari de votacions del segon dia i va amenaçar les abstencionistes amb multes de 500 lliures- no van incentivar la participació. Tampoc les consignes exacerbades dels mitjans. Davant d'això i tres hores abans de finalitzar les votacions, la junta electoral va decidir estendre les votacions un dia més, fet que suposava vulnerar tots els protocols i la llei electoral. Però la junta electoral, que està blindada jurídicament de qualsevol intent d'apel·lació, pot fer i desfer com vulgui

i fins i tot va arribar a adulterar els resultats finals de participació, que va situar vora el 52%. El boicot va rebre el suport dels Germans Musulmans -que van definir les votacions com “les eleccions de la sang”- i de grups revolucionaris seculars com el 6 d'abril, il·legalitzat recentment, que les qualificava de circ.

A falta de la confirmació oficial, els escrutinis van tornar a fer patents uns resultats de república bananera. El suport al general superava els 21 milions de vots i el 95% de l'escrutini i relegava l'altre candidat, Sabahi, a tenir menys paperetes amb el seu nom que no pas vots nuls. “Els resultats són un insult a la intel·ligència dels egipcis”, afirmava Sabahi en una roda de premsa. Però el nasserista, que no havia volgut abandonar la cursa electoral, es va negar a impugnar els resultats. La polèmica per la baixa participació va tancar la resta d'irregularitats, que es comptaven per centenars. Entre altres, difusió irregular de propaganda a favor del general Al-Sisi a

Una seu electoral gairebé buida durant les eleccions presidencials egípcies / AMANDA MUSTARD

les portes dels col·legis electorals, transport de votants, impediment d'accés i monitoratge a desenes de col·legis electorals als alliberats de Sabahi.

Però les votacions, lluny d'assolir l'objectiu que buscava la cúpula del règim, plantegen molts dubtes al full de ruta traçat. Un full de ruta clarament repressiu que, en nou mesos, ja s'ha saldat amb més de 3.000 víctimes mortals, 17.000 preses i 1.200 penes de mort. Islamistes i seculars. El suport al general Al-Sisi s'ha demostrat més feble del que esperaven els seus partidaris. Els carrers són plens de fotos seves i cartells, però sembla que això no es tradueix en suport popular. Molta gent reconeix que penja la foto del general als seu negoci o al cotxe per evitar problemes amb les autoritats o per guanyar favors de la policia i la majoria

Al-Sisi s'ha demostrat com un orador molt limitat que només controla el discurs nacionalista

de cartells han estat finançats per petits cacics locals i homes de negoci ansiosos per fer-se un lloc en la presumible futura xarxa clientelar del país. El general haurà de superar les divisions internes i les dificultats externes, amb el suport, això sí, d'unes monarquies del Golf que ja han anunciat l'abastiment de tones de benzina i dièsel per pal·liar el problema energètic. Però, durant la campanya, Al-Sisi s'ha demostrat com un orador molt limitat que només controla el discurs nacionalista. Un president sense programa electoral (durant la campanya, només ha instat el poble egipci a treballar dur i ha proposat regalar cotxes al jovent perquè vengui verdures al carrer com a mesura per acabar amb l'atur), però amb un full de ruta que s'ha imposat per la sang. ◀

POLÒNIA // EL GOVERN DE TUSK REDEFINEIX EL ROL DEL PAÍS A LA UNIÓ EUROPEA

Polònia: entre Jesucrist i Washington

Roger Suso
Łódź/Varsòvia
@eurosuso

Com el de Rio de Janeiro, però més gros. Fa 36 metres i és el Crist Rei més alt del món. Mira a l'oest i es troba a la vila polonesa de Świebodzin, a 80 quilòmetres de la frontera alemanya, just davant de la fàbrica de seients per automòbils Recaro, que dona feina a gran part de la població de la regió. A través d'una pujada en espiral decorada amb el Via Crucis, s'arriba als seus peus, mentre uns altaveus emeten constantment el senyal de Radio Maryja -una emissora ultracatólica i antisemita i una de les més escoltades i influents del país-, que tothora demana el suport per Llei i Justícia (PiS), el partit liderat per l'expresser ministre Jarosław Kaczyński. En una placa, s'hi pot llegir: "Jesucrist, l'etern rei de Polònia".

El 95% de la població de Polònia es considera catòlica i el 44% va a missa cada diumenge

Què són 35 anys de comunisme al costat de mil de catolicisme a Polònia? Es preguntava, als anys vuitanta, el popular i patriòtic cardenal Stefan Wyszyński, mestre del papa Joan Pau II. "Res", contestava. I és que, en l'actualitat, segons estadístiques oficials, el 95% de la població de Polònia es considera catòlica i el 44% va a missa cada diumenge. Per la historiadora Agnieszka Hinc, el caràcter catòlic de Polònia es va començar a forjar durant els anys de la República Popular de Polònia, amb el govern comunista que rebia el suport de Moscou. "Amb gran part de la comunitat jueva exterminada i immigrada a Israel, la protestant expulsada cap a Alemanya i l'ortodoxa cap a Bielorrússia, el catolicisme va ser l'element de creació d'identitat nacional, que va arribar al seu punt àlgid amb el pontificat de Karol Wojtyła i les protestes del sindicat Solidaritat contra

el govern", afirma Hinc. "Per l'església, el comunisme era vist com una cosa *no polonesa*", afegeix, "fins i tot van tenir un màrtir: el confident del líder de Solidaritat Lech Wałęsa, el sacerdot Jerzy Popiełuszko, assassinat per l'agència d'intel·ligència interna comunista operada pels soviètics, la *Sluzba Bezpieczeństwa*", explica Hinc.

El gir polític, la transició pactada entre el règim comunista i Solidaritat durant el període 1988-1990, va venir acompanyat, per una banda, d'una forta necessitat d'autoafirmació nacional i, per l'altra, d'un trencadís en el si de Solidaritat, mentre preparava la societat per acceptar la via del capitalisme i les doctrines del xoc dels Chicago Boys, que, a Polònia, es va traduir en el Pla Balcerowicz. Un pla que va portar atur, inflació, privatitzacions i devolucions de propietats a l'església, sense cap mena d'oposició de l'esquerra, que encara ara es manté estigmatitzada i reclosa al voltant de la socialdemocràcia i El Teu Moviment, un partit liberal creat per l'empresari Janusz Palikot, que es declara laic, pro-LGTB+ i favorable a la legalització del cànnabis.

UNA IDENTITAT D'ESTAT

A Polònia, fets com la massacre de Katyn de 1940 -en què milers de presoners de guerra polonesos van ser executats i enterrats en fosses comunes per ordre de Stalin- o, recentment, el 2010, l'accident de l'avió presidencial de Lech Kaczyński a la població russa de Smolensk quan viatjava a uns actes de Katyn

han estat utilitzats, des de fa dècades, per construir -des d'instàncies governamentals de tots colors- una identitat polonesa catòlica i anticomunista que equipara els sectors nazis i els soviètics i el sofriment del poble polonès amb el martiri de Jesús de Natzaret. Un pilar de l'hegemonia conservadora i del nacionalisme d'Estat que es personifica, ara, recuperant la figura del filofeixista d'entreguerres Roman Dmowski i enaltint el nacionalisme.

Que la part oest d'Ucraïna basculi cap a la UE ha estat una fita de Polònia, afirma Bartosz Grzeszczak

"Els més liberals han mirat cap a les grans ciutats i cap a Washington, Londres i Berlín i els més conservadors, cap a la Polònia rural i noble de l'est; però sempre amb l'església dictant l'agenda política", sosté Hinc. Durant la campanya de les eleccions europees, els líders dels dos grans partits van fer viatges molt simbòlics pel costumari polonès: el primer ministre Donald Tusk, de la Plataforma Cívica (PO) -una formació democratacristiana, liberal i pro-UE- es va desplaçar a Roma, on va visitar el papa Francesc I i el cementiri polonès de Monte Cassino, que alberga més de mil tombes de les víctimes del Segon Cos Polonès, una unitat militar que, el 1944, va lluitar amb el bàndol aliat en la campanya que va alliberar

A la ciutat polonesa de Świebodzin hi ha el Crist Rei més alt del món / ROGER SUSO

Roma. Kaczyński, en canvi, va visitar la tomba de Popiełuszko -on va afirmar que Tusk és anticristià perquè tolera els homosexuals-, la seu d'una organització antiavortista anomenada *dłazycja*. info i el cementiri Orlat, una necròpoli situada a la ciutat ucraïnesa de Lviv, que anteriorment havia format part del Regne de Polònia i on hi ha enterrades les víctimes poloneses de la guerra que va enfrontar Polònia i Ucraïna de 1918 a 1919 -inclosos els Aguilons de Lwów, els infants soldats que van defensar la ciutat- i també les de la guerra polonesosoviètica de 1919 a 1921.

ATLANTISME POLONÈS

Desmantellat el Pacte de Varsòvia, Polònia va entrar a l'OTAN el 1999 i, el 2003, va participar a la invasió de l'Iraq al costat del govern de George W. Bush. A poc a poc, els successius governs polonesos han anat imposant la seva agenda exterior a la Unió Europea. Primer, donant suport a la revolució taronja de Viktor Iuixtxenko; després, tant Tusk com Kaczyński, a l'Euroimaidan, i, avui, al president electe, l'oligarca de la xocolata i la televisió Petró Poroixenko. Polònia i el seu ministre d'Exteriors, Radosław Sikorski, han jugat un paper cabdal en el conflicte ucraïnès. Que la part oest d'Ucraïna basculi cap a la UE, afirma el periodista Bartosz Grzeszczak, ha estat una fita de Polònia, el *lobby* polonès dels EUA, molt proper a Barack Obama i capitanejat per Zbigniew Brzezinski -l'antic assessor de Jimmy Carter- i Jen Psaki -l'actual portaveu del Departament

Cartell electoral de Llei i Justícia (PiS), el partit liderat per l'exprimer ministre Jarosław Kaczyński, amb el lema "Servint a Polònia i escoltant els polonesos" / ROGER SUSO

d'Estat i antiga portaveu d'Obama- i els esforços de la diplomàcia conservadora de Suècia, comandada pel ministre Carl Bildt. Entre el 1986 i el 1989, Sikorski -un *neoon* format al Regne Unit i els EUA- va treballar com a periodista a l'Afganistan, Iugoslàvia i Angola -on feia d'enllaç entre el govern de Ronald Reagan i la guerrilla pro-nord-americana de Jonas Savimbi, UNITA. Després, va ser el corresponent a Polònia.

"L'objectiu és clar: donar suport a qualsevol moviment i govern favorable a la UE per poder signar acords comercials preferencials i reduir el màxim possible el mercat i la influència russa", diu Grzeszczak. Són els anomenats Acords d'Associació amb la UE. Els intents de Sikorski i Bildt, amb el beneplàcit de Victoria Nuland -la secretària d'Estat nord-americana d'afers europeus i eurasiàtics-, s'han centrat, també, a Armènia, l'Azer-

El primer ministre Donald Tusk, de la Plataforma Cívica, al parlament polonès el 22 de febrer de 2013 / ADRIAN GRYCUK

baidjan, Geòrgia, Bielorrússia i Moldàvia. No obstant això, després de dècades de tensió, Sikorski -sosté Grzeszczak- s'ha apropiat als *enemics* històrics de Polònia, Alemanya i Rússia, fent concessions simbòliques com, per exemple, que la població de Kaliningrad, l'enclavament rus entre Polònia i Lituània, pugui entrar al país sense visat. Amb Alemanya, la qüestió té un punt de pragmatisme ja que, actualment, el comerç bilateral entre Alemanya i Polònia és més important que el que existeix entre Alemanya i Rússia.

Durant la campanya, Donald Tusk va arribar a afirmar que temia "per la integritat territorial de Polònia"

Però el conflicte d'Ucraïna, afegeix Grzeszczak, ha fet ballar l'aliança polono-soalemanya. El govern bipartit de Merkel ha optat per acceptar -no pas reconèixer- l'annexió russa de Crimea i seguir amb els negocis amb Putin. En canvi, Tusk ha estat més bel·ligerant i s'ha posat al servei d'Obama: les tropes de l'OTAN han estat desplegades a la base de Łask, prop de Łódź, on els EUA també tenen una delegació, i l'exèrcit polonès ha participat en els exercicis a Estònia. En campanya, Tusk va arribar a afirmar que temia "per la integritat territorial de Polònia". Com va destapar el diari *The Washington Post*, els darrers anys, Polònia ha estat escenari de diverses operacions dels serveis d'intel·ligència dels EUA a canvi de diners,

El racisme latent

El diputat John Godson va ser el candidat a les europees -sense èxit- del nou partit Polònia Junta, una formació liberal-conservadora fundada per gent escindida del PO i del PiS. Godson, originari de Nigèria i fervent creient catòlic, ha afirmat en més d'una ocasió que "a Polònia, no existeix el racisme". El 25 de maig, mentre la gent -poca- s'acostava als col·legis electorals, el Legia de Varsòvia celebrava el seu títol de lliga al casc antic de la capital. Els efectius antidisturbis, però, no van fer res per evitar que un grup de *hooligans* d'ultradreta que acabaven d'enganxar adhesius a un fanal amb el lema "a la merda l'antifeixisme" escridassessin tres noies musulmanes amb vel que passejaven per la zona tot bevint un refresc. "Això és Polònia. Foteu el camp. Us afaitarem el cap i acabarem amb vosaltres!".

El hooliganisme antisemita, per exemple, impera entre els dos equips de la ciutat de Łódź: l'RTS i l'ŁKS. Les pintades i els grafitis de suport als clubs es poden veure per tota la ciutat. Per depreciair-se entre ells, s'acusen mútuament de jueus i s'ataquen les pintades dibuixant-se estrelles de David per sobre. La formació ultradretana monàrquica i liberal-conservadora Congrés de la Nova Dreta (KNP), encapçalada per Janusz Korwin-Mikke, ha entrat al Parlament Europeu a través d'una campanya que afirmava que les dones s'havien de quedar a casa mentre els homes van a treballar. A Polònia, les diferents formes de racisme i xenofòbia, contràriament al que diu Godson i l'evangelista, són ben presents en la societat. I l'Estat i l'església miren cap a una altra banda.

amb l'aprovació de l'aleshores cap dels serveis secrets polonesos Zbigniew Siemiatkowski: la CIA va emprar l'aeroport de Szymany com a centre de detenció i tortura per suposats membres d'Al-Qaida. Durant l'any 2003, prop d'allà, en un xalet apartat a la població de Stare Kiejkuty, els agents Mike Sealy i Albert El Gamil, al càrrec de l'operació Quartz, van interrogar suposats "líders del terrorisme islamista" com Khalid Sheik Mohammed, Abu Zubaydah o Abd al-Rahim al-Nashiri, que després van ser enviats a Guantánamo. Sikorski va desmentir l'existència d'aquests centres durant anys fins que, el 2012, la va haver d'admetre. ◀

ESTAT ESPANYOL // DOS DELS DETINGUTS DURANT LES MARXES DE LA DIGNITAT A MADRID CONTINUEN ENGARJOLATS MALGRAT LA INCONSISTÈNCIA DE LES ACUSACIONS

Miguel i Isma: una primavera empresonada

Jordi Navarro
Madrid
@jnavarroigarcia

Dia rere dia fins a sumar dos mesos i escaig a la presó. Preventiva i sense fiança. Una circumstància cada cop més habitual a l'Estat espanyol. Abans, hi havia hagut els casos de la Laura, l'Alfon, en Javier, l'Ismael, en Daniel... Ara són en Miguel i l'Isma. "Dels dos, en Miguel és el més actiu i dinàmic dins la presó. Agraïx el suport familiar i dels amics, a més del suport social que ha despertat la seva situació", va informar una de les portaveus de les plataformes per l'absolució dels detinguts en una roda de premsa pública a la plaça de Colón el 29 de maig. Els joves van ser detinguts arran dels enfrontaments que es van produir entre policia i manifestants al passeig de Recoletos el 22 de març, en el marc de les marxes de la dignitat que van confluïr a la capital espanyola.

La tria del lloc per fer la roda de premsa no va ser casual: la plaça de Colón és l'indret de la ciutat on van cloure les marxes de la

dignitat i on les unitats d'intervenció policial van iniciar les càrregues, minuts abans que els informatius televisius obrissin l'edició del vespre. Les imatges de la violència desfermada en *prime time* no es van fer esperar i van relegar l'èxit de convocatòria de la manifestació i les reivindicacions que la van impulsar a un fosc segon pla.

PRESÓ SENSE FIANÇA

Miguel, de vint-i-un anys (els va fer al centre penitenciari d'Alcalá-Meco el 25 d'abril) i veí del barri de Carabanchel, va ser detingut la mateixa nit del 22 de març quan tornava a casa, on viu amb la seva família. Dos dies després, va ingressar a presó comunicada i sense fiança, segons ordre del jutjat d'instrucció número 30 de Madrid, que l'acusa de colpejar el cap d'un agent que havia perdut el casc amb una pedra de grans dimensions i de provocar-li "un traumatisme cranioencefalic i lesió a la regió parietooccipital dreta". L'agent s'ha recuperat, si bé va necessitar un mes de convalescència. La policia nacional va sol·licitar a la fiscalia que s'imputés Miguel per un càrrec d'homicidi en grau de temptativa, però, a hores d'ara,

les imputacions són d'atemptat contra l'autoritat, desordres públics i lesions contra agents dels cossos de seguretat de l'Estat, càrrecs que podrien comportar fins a onze anys de presó. De moment, Miguel ja fa més de dos mesos que està engarjolat al *mòdul Respete* d'Alcalá-Meco, malgrat la inconsistència de les proves que hi ha contra ell. Les declaracions policials han canviat diverses vegades i el procés encara se sustenta en una versió inicial segons la qual un policia infiltrat als aldarulls va sentir que Miguel es vantava d'haver deixat estabornit un agent de les Unitats d'Intervenció Policial (UIP, cos d'antidisturbis).

El 4 d'abril -dotze dies després dels incidents a Recoletos-, la policia nacional va executar l'anomenada *operación Puma 70* (en honor al grup de les UIP que va intervenir a la plaça de Colón el 22-M), amb el resultat d'onze detencions més, entre elles la d'Ismael -Isma-, un jove de divuit anys resident a la localitat de Valdemoro, al sud de Madrid, i membre d'un grup antifeixista. D'ençà de la detenció, Isma no ha tornat a trepitjar el carner. La resta de detinguts van quedar en llibertat amb càrrecs. Com en el cas de Miguel,

les proves contra Isma no destaquen per la seva solidesa: dels deu policies que, suposadament, van veure com Ismael agredia membres dels cossos de seguretat de l'Estat, nou no el van identificar a la roda de reconeixement. Ara bé, la policia afirma que ha identificat Isma a les imatges dels aldarulls gràcies a les sabates esportives que duia. Segons l'ordre de detenció del Tribunal Superior de Justícia de Madrid (TSJM), durant els aldarulls posteriors a les marxes per la dignitat, Isma va llançar pedres i un senyal de trànsit contra els efectius de les UIP.

L'ordre de presó preventiva i sense fiança té poca justificació legal, no només per les contradiccions que fonamenten les acusacions, sinó també per la situació dels dos joves: amb residència coneguda, arrament familiar i, abans de ser privats de llibertat, feina. Arran de la seva estada a la presó durant aquests dos mesos, els dos joves han perdut les feines respectives, que no recuperaran. Una altra represàlia que no figurarà a cap sentència judicial.

AVANTSALA DE LA LLEI MORDASSA

Durant la roda de premsa, les portaveus de les plataformes de suport als dos empresonats van agrair la solidaritat de les entitats Madres contra la represió i Red Solidaria Antirrepresiva i els sindicats CGT i CNT. Van aprofitar per traslladar l'agraïment dels dos joves per les mostres de suport davant el que van titllar de "muntatge policial per justificar la futura llei de seguretat ciutadana" impulsada pel ministre d'Interior, Jorge Fernández Díaz. La llei pretén regular drets

Els joves van ser detinguts després dels incidents entre policia i manifestants al passeig de Recoletos el 22 de març

bàsics com la llibertat d'expressió i de manifestació i els casos de Miguel i Isma serien una mena d'avis per a navegants. Durant el temps que Miguel i Isma han estat a la presó, s'han convocat quatre concentracions de suport. La cinquena es preveu pel dijous 5 de juny. També es van solidaritzar amb Carlos i Carmen, condemnades a tres anys de presó per l'Audiència Provincial de Granada per haver participat en un piquet informatiu durant la vaga general del 29 de març de fa dos anys. L'espiral de represió i criminalització de la dissidència promet fer augmentar el nombre de preses polítiques a l'Estat espanyol. ◀

Roda de premsa de la plataforma per la llibertat de Miguel i Isma el 29 de maig de 2014 a Madrid / DANI GAGO-DISOPRESS

/ ZULEMA GALEANO

EXPRESSIONS

Barcelona com a parc temàtic

El documental 'Bye Bye Barcelona' analitza la problemàtica del turisme de masses a la ciutat comtal.

Anna Pujol Reig
@putxiputxis

De la mà de diverses professionals de la historiografia, el periodisme o l'art i el veïnat de les zones més afectades pel boom turístic de la capital catalana, el director d'origen veneçolà Eduardo Chibás ha fet una radiografia i una anàlisi profunda de l'impacte que té i tindrà el model turístic que s'està explotant a Barcelona.

El documental mostra el volum de negoci que genera el turisme a la ciutat; un turisme basat en un model desbotat que no té en compte la sostenibilitat ni els recursos i molt menys la seva població. A tall d'exemple, Barcelona és la tercera ciutat més fotografiada segons el cercador Google. D'altra banda, l'any 2013 va rebre un total de 7.450.000 turistes, una xifra desorbitada per una ciutat que té 1.611.822 d'habitants.

Però, totes les excuses per impulsar aquest model agressiu i contraproductent

remeten als 20 milions d'euros que genera diàriament a la ciutat. Tot i això, Santiago Tejedor -periodista i codirector del màster en Periodisme de Viatges de la Universitat Autònoma- apunta que Barcelona és el tercer destí que decep més les turistes per la seva inseguretat, la massificació dels indrets més visitats i la pèrdua de qualitat. El model turístic que regeix la ciutat actualment, però, va de baixa. De fet, hi ha d'altres ciutats, com Florència, que estan revisant el seu model turístic. Amb aquest model, es posa la ciutat al servei del turisme sense

Set milions i mig de turistes van visitar Barcelona l'any 2013 / MARC JAVIERRE-KOHAN

tenir en compte la gent que hi viu, que és qui li dona vida i l'autenticitat. Com apunten diferents veïnes de Ciutat Vella, la Barceloneta, la Sagrada Família, el Gòtic i la Salut, la invasió de turistes, la proliferació d'allotjaments turístics - legals i il·legals - i la manca de mesures per part de l'administració fan que es plantegin abandonar els barris on han nascut perquè la convivència s'hi fa impossible. Per exemple, per les voreres dels carrers adjacents a la Sagrada Família, hi passen 25.000 persones diàriament.

UN MODEL TURÍSTIC DEPREDADOR

En definitiva, aquest model, impulsat per un gran pla de màrqueting iniciat amb els Jocs Olímpics de 1992 i potenciat, des de fa un temps, per les línies àeres de baix cost i les xarxes socials, comença a tenir greus conseqüències directes i indirectes i, a la llarga, pot crear situacions insostenibles. El turisme, de fet, pot ser una manera amable i fàcil d'aportar riquesa a un espai, però, mal gestionat i mal entès,

Barcelona és el tercer destí que decep més les turistes per la inseguretat, la massificació i la manca de qualitat

és la prostitució del territori. Per Santiago Tejedor, hi ha tres tipus de turistes: les que van a una agència de viatges i ho volen tot fet per consumir i devorar a l'instant i de manera ràpida; les viatjants que deixen un marge a la improvisació i a la llibertat, i, finalment, les que volen conèixer, sentir, entendre i viure allò genuí. Barcelona ha optat pel turisme massiu devorador i, per desgràcia, l'administració no sembla tenir cap intenció de posar fre a aquest model. Una mostra: a partir de l'any 2015, el creuer més gran del món, l'*Allure of seas*, ubicarà la seva base d'operacions al port de Barcelona. L'impacte del creuer serà de 160.000 turistes més cada any, quinze vegades la població de Ciutat Vella. ◀

+info:
Bye Bye Barcelona (2013)
Eduardo Chibás
Podeu veure el documental a:
www.byebyebarcelona.com

Aquella dolça magdalena...

Artigau recupera, amb 'Aquellos días azules', l'esperit més genuí de la infància en un 'collage' d'anècdotes, música i paraules en forma de cabaret líric.

Marc Farràs Piera
@La_Directa

Les tardes al parc. Els entrepanes de *nocilla*. Els àlbums de cromos. Les bosses de caramels. Nen, no toquis. Pantalons bruts i els genolls pelats. La nit de reis. Tintín o Astèrix, aquest és el dilema. Mama, tinc por. La fimiosi. Per què, per què, per què? Les *xuletes*. En Pitús i en Massagran. El gol a l'últim minut. Les colònies. Les bales i els *tazos*. Les dents de llet. El primer (l'únic?) amor. Els estius a la platja. La mort de l'avi.

L'obra és un fresc emotiu, entranyable, a estones còmic, a voltes amarg, sempre divertit

"Totes les persones grans han començat essent nens. (Però n'hi ha poques que se'n recordin)", va escriure Saint-Exupéry al pròleg d'*El Petit Príncep*. Certament, la infància sempre ha resultat un període tan transcendent i boirós com difícil d'encabir en la memòria personal. Entre l'evocació exagerada i mitificada i l'oblit forçat, moltes n'han parlat, però poques l'han sabut interpretar en la seva justa mesura i, encara menys, n'han desxifrat el sentit. Ningú no discuteix, però, que la primera etapa de la vida ens persegueix i ens condiciona per sempre i és tanta la seva força que molts dels grans pensadors i artistes hi han acudit a la recerca d'inspiració, de comprensió o, fins i tot, de perdó; de la solemnitat de Rilke ("la veritable pàtria de l'home és la infància"), al sarcasme de

Wilde ("Els fills comencen estimant els pares; a mesura que creixen, els jutgen; rarament, si de cas, els perdonen"), passant per Pitàgores, Proust i Rousseau.

ELS DIES D'OR

La infància, com tot, sempre torna. I l'art sempre n'ha tret partit. També el teatre, on la representació dels dies daurats és garantia d'emoció. El públic sempre ha agraït els viatges puntuals en el temps, especialment aquells en què es recupera l'esperit més innocent, lliure i despreocupat dels primers anys de vida. Per contra, recordar-ne la cara fosca (angoixes, ferides, traumes) genera sobresalts difícils d'assumir. Sovint, insuportables.

Des de fa unes setmanes, el Círcol Maldà s'ha convertit en una càpsula del temps que convida el públic a recuperar, durant poc més d'una hora, el gust, el tacte i la música de la seva infància. I tot gràcies a Marc Artigau i el seu últim projecte, *Aquellos días azules*, que pren el nom dels últims versos de Machado ("Estos días azules y este sol de infancia"), trobats a la butxaca del poeta sevillà just després de morir a Cotlliure, el febrer de 1939.

FUNCIÓ 'POLAROID'

Artigau ha dissenyat una funció a l'estil cabaret líric a través de microcàpsules que es van entrellaçant a un ritme frenètic amb l'ajut de la música. El dramaturg, que també signa la direcció, ha optat per un format molt semblant al que va utilitzar Joan Ollé al seu *À la ville de...*, unint una pila de tesselles fins a formar un mosaic de mil-i-un colors i textures, sons i paraules. Si, en el cas d'Ollé, el protagonista absolut era la ciutat de Barcelona, Artigau ha dedicat el text a la infància, en el seu vessant més tendre i jovial.

Aquellos días azules, doncs, és un conjunt d'instants tan intenses com efímeres. Tot i que, com és natural, Artigau parteix de la seva experiència personal, a cavall entre els 80 i els 90 (la generació de la Game Boy, del Club Super 3, de l'*Urruti t'estimo!* i de *Sopa de Cabra*), ha recollit prou bé la naturalesa de la infància perquè ningú no noti la bretxa generacional. Un nen del segle XXI s'hi sentirà tan identificat com un fill de la postguerra, cosa que, per a l'autor, és tot un mèrit, atesa la complexitat de tractar un tema tan divers i ric en matisos i referents.

ELS INFANTS SALVATGES

Per sort, la infància és un pou sense fons de records, d'imatges i de vivències més o menys identificables per a tothom. Malgrat la revolució tecnològica, el creixement de les ciutats i el desenvolupament econòmic de les famílies, la infantesa no deixa de ser indissociable de les hores de pati, de les colònies amb l'escola, dels partits de futbol i de les festes d'aniversari. Aventures, pintures i animals, molt lluny de l'ordre, els horaris i la disciplina de la vida adulta.

Artigau ha aconseguit un fresc emotiu, entranyable, a estones còmic, a voltes amarg, sempre divertit, de la significació més tendra i veritable d'aquells dies en què tot estava per fer i crèiem -ai!- que tot era possible. A jutjar per la reacció del públic, entregat a la causa des del primer minut, el triomf d'Artigau i la seva *troupe* és total.

Joan Solé, Jordi Llovet i Robert González, els tres protagonistes de l'obra 'Aquellos días azules' / CÍRCOL MALDÀ

Tots tres actors, Robert González, Jordi Llovet i Joan Solé (als dos últims, els vam veure a *Un refugi indie*, de Pau Miró, que, curiosament, bé podria ser una seqüela negra del futur d'aquests infants), gaudeixen com el que més d'una funció àgil, juganera, lleugera, estimulada en tot moment per la música que interpreten els mateixos actors dalt l'escenari. L'espai recollit del Círcol i l'energia de tots tres generen un clima de màxima complicitat amb el públic, al qual li falta poc per sortir a xutar la pilota o recitar el poema de Nadal.

D'ENYORANÇA VIURÉ

Aquellos días azules funciona per una raó molt simple. La infal·libre força del record. A qui no li agrada recordar els petits grans moments de la infància? Qui no es veu a si mateix en les malifetes, les corredisses i els crits d'una trepa de mainada despenjada i empastifada de fang? Qui no voldria, per un moment, tancar els ulls i, en obrir-los, trobar-se vestit amb una bata de quadres, bambes de *velcro* i un camp per córrer o una làmina per dibuixar? *Aquellos días azules* no només retrata magníficament l'esperit de llibertat d'aquells anys, també ens obliga a plantejar-nos què n'hem fet, d'aquell raig d'espontaneïtat i alegria primaverals, a vegades tan lluny i, en el fons, tan a prop. ◀

Aquellos días azules de Marc Artigau
Círcol Maldà. Carrer del Pi, 5. www.circolmaldà.cat
Fins al 22 de juny

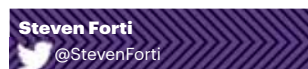
ecofestes
Solucions ecològiques per a les teves festes!!

93 837 15 48
www.ecofestes.com

Des de la Lessinia, amb amor

Amb motiu del Primavera Sound, el grup de folk psicodèlic del Vèneto C+C=Maxigross ha actuat a Barcelona. Ens aproximem al seu projecte i a altres realitats que hi estan vinculades.

Entre els artistes que participen a l'edició d'enguany del Primavera Sound, mereixen una menció especial referents com Dr. John, acompanyat dels Nite Trippers; la Sun Ra Arkestra -amb l'experimentat Marshall Allen al capdavant-; Caetano Veloso; Charles Bradley, o els Buzzcocks. Autèntics vellets carregats de vida que encara poden ensenyar moltes coses a les estrelles del pop internacional. Però també hi ha artistes emergents que val la pena conèixer. Joves provinents de terres llunyanes, com el sud-africà Bongezie Mabandla i els seus cants d'amor i pau. O grups provinents de petites viles perdudes de qualsevol racó d'Europa com C+C=Maxigross, un grup d'italians amb un nom tan absurd com pompós.

“Som un col·lectiu i tot el que fem és sempre una col·laboració humana abans que artística”, diuen els C+C=Maxigross

Em trobo amb aquests cinc xavals senzills i alegres a Ràdio Contrabanda, bastió de resistència sobre una plaça Reial colonitzada pel turisme. No puc evitar preguntar-los d'on surt el seu nom: “De la voluntat de comunicar alguna cosa genuïnament adaptable a qualsevol altra llengua o nació. Volíem alguna cosa estranya. Ens va venir al cap aquesta combinació, que podia ser tant el nom d'una cadena de supermercats a l'engròs del nord d'Itàlia com un mot de l'anglès vulgar per dir *súper rude*”, em respon Tobia Poltronieri, guitarrista i cantant del grup. “Cadascú pot llegir-lo a la seva manera i aquest era, precisament, el nostre objectiu”.

Formats el 2009, els C+C=Maxigross viuen a Vaggimal, pedania de Santa Anna d'Alfaedo, un poblet situat a les muntanyes Lessinia, prop de Verona. Allà, en un vell casalot entre muntanyes i rius, han enregistrat el seu primer disc -presentat el 2013-, sota el títol de *Ruvain*, una paraula de la llengua cimbra que significa “fer soroll”. “Un element de la nostra terra que sempre ens ha fascinat és la cultura cimbra, fruit de l'arribada de població del centre d'Europa durant l'Edat Mitjana i de la fusió entre les llengües germàniques i la parla local. És una llengua morta, a hores d'ara, i vam voler rendir-li un homenatge perquè representa la màgia i l'encant d'aquesta terra”, explica Tobia. Ho observem, també, al seu primer treball, un EP titulat *Singar* -paraula cimbra que significa cantar.

L'interès per les llengües també es percep en altres cançons, com “Najhladnija Luka Pule”, en croat -si bé les cançons, generalment, són en italià, anglès i castellà. Cançons que sonen com el folk psicodèlic dels anys seixanta i setanta: un toc Grateful Dead, un pèl de Brian Wilson dels Beach Boys i un *file rouge* amb Os mutants i, sobretot, amb els Beatles. A partir d'aquí, la gira, concert rere concert, anant d'un cantó a l'altre de la península italiana amb una furgoneta. Una experiència humana molt intensa: “Es tracta d'un projecte que neix a partir de l'amistat. Som un col·lectiu i tot el que fem és sempre una col·laboració humana abans que artística”, continua. I afegeix: “Considerem que la música és art. I fer art, al cap i a la fi, és fer política. La nostra voluntat és comunicar; és una presa de

El grup de folk psicodèlic C+C=Maxigross / LUCA VIANELLO

posició. I, com passa sovint, neix des de baix: ho fem de manera independent”.

Fet i fet, des del seu refugi prealpí, els C+C=Maxigross no només es diverteixen a base de *jam sessions* interminables, sinó que també han fundat una petita discogràfica, Vaggimal Records, des d'on potencien projectes interessants com el de Contrada Lóri, que acaba d'enregistrar el disc *Doman l'è festa*, cantat íntegrament en vènet, o la primera edició, prevista a finals de juny, del Lessinia Psych Fest, un petit festival amb diverses artistes de l'escena independent italiana. Tot plegat fet des de baix, de manera autogestionada i en contacte amb la natura. “Pensem que integrar aquest lligam tan fort amb les nostres muntanyes i tradicions amb totes les influències, cultures i idees netament revolucionàries pot ser una bona alternativa davant el trist fenomen de la xenofòbia ignorant de la Lega Nord”, conclou Tobia. No és poca cosa. ◀

+info
vaggimal.com

#Objeccio Directa

Finances la despesa militar o el periodisme crític?

Dóna suport a la **Directa** a través de l'objecció fiscal a la despesa militar i fes créixer el periodisme compromès.

Entra a directa.cat/noticia/objeccio-directa

La història l'escriuen les que guanyen

Edicions Wanafrica és un projecte editorial autogestionat creat per un grup d'activistes africans que pretenen donar a conèixer la història de l'Àfrica explicada per ells mateixos. Acaben de publicar el seu primer llibre: 'Negres als camps nazis'.

Cecilia Valdez
@cecivaldezdiez

Diuen que el món editorial no queda exempt de la crisi i que, a més, és un dels més afectats per les seves conseqüències. També diuen que la publicació d'obres noves ha caigut en picat els últims anys i que això és conseqüència de la poca inversió en el sector i de l'avanç de les noves tecnologies i els canvis que provoquen en els hàbits de lectura, és a dir, el pas de la lectura en paper al format digital. Però, vet aquí la bona notícia, també es creen més i més editorials petites, autogestionades i amb ànim de publicar un altre tipus d'obres. Així neix Edicions Wanafrica, una nova editorial instal·lada a Barcelona, que acaba de publicar el seu primer treball: *Negres als camps nazis*, de Serge Bilé.

"Hi ha moltes coses que passen a l'Àfrica, però, fins que els europeus no les experimenten, és com si no haguessin existit"

"Volem que es conegui la història de l'Àfrica explicada pels mateixos africans. Gairebé tot el que es coneix de l'Àfrica aquí està narrat per europeus que van anar a l'Àfrica i ens diuen com la veuen ells". Aquest és un dels motius principals que van motivar el projecte, explica Oumar Diallo, que és periodista i fa uns anys que treballa en la difusió de notícies sobre l'Àfrica mitjançant diferents plataformes i formats. Diallo va decidir,

amb dos amics més, emprendre aquesta aventura editorial, malgrat els rumors i les xifres que vaticinaven el fracàs rotund del projecte, almenys en termes comercials. Per això, en primer lloc, van posar en marxa un crowdfunding, que no va arribar a bon port, però tampoc va arribar a desanimar-los prou per fer-los abandonar la idea. El següent pas va ser recórrer als escassos estalvis personals i donar-ho tot per tirar endavant el somni anhelat, que es va veure materialitzat amb la publicació de la primera edició de *Negres als camps nazis*, la primera obra que van voler editar, traduir i publicar.

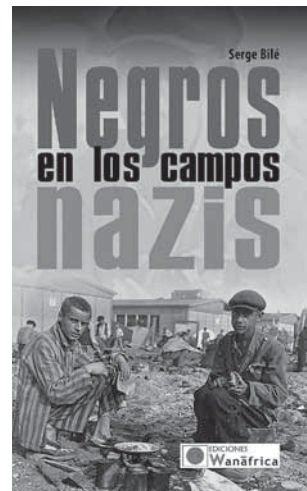
Tot i que estan proliferant les petites editorials amb objectius i estructures diverses, la majoria comparteixen la necessitat de fer-se càrrec de les diverses etapes del procés d'edició elles mateixes i amb recursos escassos: traducció, maquetació, distribució, presentació i venda. Aquesta situació, tot i que planteja dificultats, també habilita espais de militància i compromís amb la literatura i estableix altres criteris a l'hora d'escollir una obra: "Hi ha molts autors poc comercials que, directament, no es tradueixen al castellà ni al català per una qüestió de rendibilitat econòmica. Nosaltres intentem anar més enllà d'aquesta qüestió. Volem aportar una altra mirada de l'Àfrica", sosté Diallo.

La invisibilització de la participació de la gent negra als camps nazis va ser una de les raons que va motivar els editors a l'hora de prendre la decisió i escollir una de les moltes obres publicades per Serge Bilé que encara no havien estat traduïdes al castellà. "Aquest llibre explica que Namíbia va ser la primera colònia on es va experimentar la solució final i que el

El periodista Serge Bilé és l'autor del llibre 'Negres als camps nazis' / ARXIU

terme *camp de concentració* va ser utilitzat per primera vegada en un telegrama de la cancelleria alemanya el 1905. Hi ha moltes coses que passen a l'Àfrica, però, fins que els europeus no les experimenten, és com si no haguessin existit". Per a Oumar Diallo, això es replica en infinitat de situacions que es repeteixen al llarg de la història: sense anar més lluny, "les

polítiques d'austeritat, un concepte d'ús corrent a Europa actualment, són mesures que l'FMI i el Banc Mundial apliquen a l'Àfrica des de fa molts anys".

La idea és rescatar de l'oblit la participació de la gent africana a l'Alemanya nazi. Persones africanes, antillanes i americanes negres que també van ser víctimes de la guerra i van ser arrestades i deportades, generalment per la seva participació a la guerra o per formar part de moviments de resistència. Tractades com animals, aquestes persones van ser humiliades als camps d'extermini. És el cas de Carlos Greykey, un republicà guineà resident a Barcelona que, a Mauthausen, va ser disfressat amb un vestit de la guàrdia real iugoslava per servir com a criat.

Però la idea de parlar de coses que no es diuen o que estan invisibilitzades també inclou aquell material que pot incomodar o deixar mal parada la mateixa població africana. Els propers títols que vol publicar Edicions Wanafrica són del mateix Serge Bilé i tracten de la gent negra que va col·laborar amb el règim nazi i del racisme al Vaticà.

Per tant, com assenyalàvem al començament, es tracta d'una bona notícia, tant pel món editorial com per la gent amant de la lectura i la història explicada per les seves protagonistes. Com diu una vella cançó, la història l'escriuen les que guanyen i això vol dir que hi ha una altra història... que encara hem de descobrir. ◀

Serveis Tècnics amb responsabilitat eco-social

www.celobert.coop

celobert

ARQUITECTURA ENGINYERIA URBANISME

eco5 GRUP COOPERATIU

ger ENTITAT CULTURAL I ESPORTIVA

C/edel Pi 25.Ribes.(Garraf).Països Catalans
08810.Tlf:93 896 12 00.ger@mesvilaweb.com

...aquest estiu posem la directa amb la nova web
www.entitatger.cat

Productes de la terra!

El portal de venda de productes dels PPCC

www.productesdelaterra.cat

COOPERATIVA AUTOGESTIONÀRIA
www.laciuatatinvisible.coop
ATREVEIX-TE A IMAGINAR-LA

DIVA HOGAR

REPARACIONS 24H
MANTENIMENT I REFORMES
Barcelona

93.346.86.01
Tarragona-Reus-Costa

977.207.982

www.clubdivahogar.com

POCA BROMA.

FELIP V!

fel

BARRI INTERNET

@Hibai_ — @josianito — @biano

HAN SOLO

Pablo Soto guanya el seu judici contra les discogràfiques: fer programes d'intercanvi d'arxius és legal

Fa sis anys, la indústria discogràfica va demanar un jove programador, Pablo Soto, i li va reclamar tretze milions d'euros en concepte de compensació per haver escrit un programari per compartir fitxers P2P.

El judici va adquirir una gran rellevància mediàtica perquè va ser el primer d'aquest tipus per la via civil a l'estat espanyol. Altres actuacions similars de les discogràfiques per la via penal s'havien tancat sense èxit perquè els jutges consideraven que la legislació actual estableix que la descàrrega de música no és delictiva si no hi ha ànim de lucre. El va defensar l'advocat especialitzat en temes de propietat intel·lectual David Bravo, juntament amb Javier de la Cueva. Al judici, les discogràfiques van utilitzar tota mena de males pràctiques, inclosa la difamació i els atacs personals. Tot i que el judici es va guanyar el 2011, aquesta setmana, l'Audiència Provincial de Madrid ho ha ratificat: Desenvolupar programes per a l'intercanvi d'arxius és legal a l'Estat espanyol.

La sentència, no només considera que el desenvolupament d'eines per a l'intercanvi d'arxius és legal, sinó que diu que és l'exercici del dret constitucional de llibertat d'empresa, que "oferir una tecnologia P2P avançada no suposa incórrer en actes d'espòli ni d'aprofitament indegut de l'esforç aliè" i que l'activitat de Soto "tampoc suposa un acte d'obstaculització al negoci" que desenvolupen les discogràfiques.

Una gran notícia per tot #barrinternet. Us deixem amb un extracte traduït del bloc de Pablo Soto on comenta la notícia en primera persona:

"EL QUE HE GUANYAT PER NO PERDRE LA DEMANDA DE TRETZE MILIONS D'EUROS

El 2008, les discogràfiques més importants del món em van demandar. Sony, Warner, Universal i Emi em reclamaven tretze milions d'euros per haver desenvolupat Blubster, un programa P2P d'intercanvi d'arxius.

Sis anys després, tot ha acabat, per fi. He guanyat. Bé, més ben dit, no he perdut.

Tot i que, si miro enrere, hi ha alguna cosa que sí que he guanyat... La demanda em va activar en el pla polític. El 2008, jo no era un *perroflauta* antisistema, per exemple. Avui, no paro de ficar-me en embolics. Era d'esperar, suposo. Si un monstre capitalista t'intenta fotre la vida, et fas anticapitalista. Que l'hi ho diguin als afectats pels desnonaments.

Així doncs, la demanda m'ha servit per empatitzar amb gent fotuda pel sistema, des dels familiars de José Couso, fins a la PAH, els afectats per les preferents, els immigrants i mil col·lectius més que aquest sistema psicòpata està deixant a l'estacada. Ara, sis anys després, tinc moltes ganes de lluitar i no només per la cultura lliure... Ara ho vull tot: justícia, llibertat, igualtat... en una paraula: democràcia".

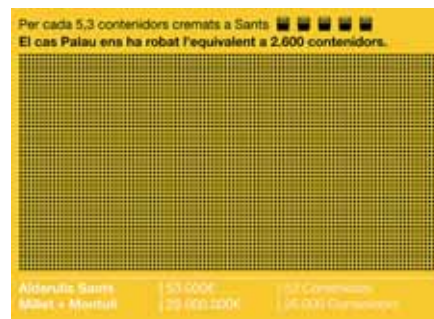
més info: www.pablosoto.com

V DE VENDETTA

#EfecteCanVies

Si l'efecte Can Vies ha tingut una resposta històrica al barri de Sants, a la ciutat de Barcelona i a la resta de l'Estat, #barrinternet no s'ha quedat curt. Les mostres de solidaritat i centenars de *memes* han inundat la xarxa i la lluita de Sants ha estat *Trending Topic* tant al carrer com al Twitter. Ens fan *ping* a una, ens fan *ping* a totes!

EPIC FAIL

Fuet

Ja sabeu que a #barrinternet som molt fans dels *epic fail*. Inspirades per un gran mestre de les cagades èpiques com és el nostre ben odiat Juan-car, aquesta setmana, volem compartir amb vosaltres un recull de 35 cagades espectaculars... tan espectaculars... que quasi les perdonem:

<http://www.fuett.mx/35-personas-fallaron-tan-espectacularmente-casi-se-perdonamos>

DARTH VADER

Detingut Peter Sunde, un dels fundadors de The Pirate Bay

Peter Sunde, un dels fundadors de la web d'intercanvi d'arxius The Pirate Bay (TPB), va ser arrestat al sud de Suècia la setmana passada.

El cofundador de The Pirate Bay feia dos anys que era pròfug de la justícia, després del judici a què van ser sotmesos els fundadors del portal d'intercanvi. Inicialment, va ser condemnat a un any de presó i a una multa d'uns cinc milions d'euros, però, després d'una apel·lació, el 2010, la pena de presó va ser reduïda i la multa incrementada a set milions d'euros.

La detenció es va produir exactament vuit anys després de l'inici de l'operació policial contra els servidors de The Pirate Bay i l'inici del procés judicial contra Sunde i altres tres col·laboradors.

Durant aquests anys, Peter Sunde ha fet alguna aparició pública i entrevistes on ha condemnat la injustícia del seu cas.

Els seus altres dos companys de TPB, Gottfrid Svartholm i Carl Lundström, ja han complert les seves condemnes. Un quart col·laborador, Fredrik Neij, continua fugint a l'Àsia.

The Pirate Bay va ser fundada el 2003 i és una de les pàgines més utilitzades d'Internet per trobar material audiovisual. La web simplement recopila enllaços a continguts posteriorment descarregables a través de programes P2P, el mateix que pot fer Google. Les usuàries són les que comparteixen els seus arxius directament. Enllaçar o fer *links* és la base d'Internet i, sense els *links*, la *www* no tindria sentit. Per això la lluita de TPB contra la justícia s'ha convertit en un exemple de les persones que defensen la llibertat a la xarxa. Si t'interessa el tema, et recomanem el documental que narra el procés judicial contra TPB, que pots trobar aquí: watch.tpbfk.tv

Xerrades i tallers col·lectius per fer possible la insubmissió fiscal a la declaració de la renda 2014

BARCELONA

Els dies 9 i 11 de juny, de 18.30 a 20h
El dia 6 de juny de 12.30 a 14h

AureaSocial. c. Sardenya, 263, Barcelona

+info: derechoderebelion.net

DV06 /06

BARCELONA

Diàleg entre Pau Casanellas i Joni D.

19h. Centre Social La Dispersa
Príncep de Viana 14

Ambdós autors intercanviaran impressions en el marc d'una xerrada oberta entorn dels seus llibres més recents: *Grups autònoms. Una crònica armada de la transacció democràtica* (Joni D.) i *Morir matando. El franquismo ante la práctica armada, 1968-1977* (Pau Casanellas).

Velada poètica... En su tinta

19h. Llibreria En su tinta

c. Badosa 17

Projecció de la adaptació audiovisual feta per Julia Plaza dels versos "Ofelia electrolisis" de Maria Hernández.

GIRONA

Presentació del llibre

En defensa d'Afrodita. Contra la cultura de la monogàmia

19:30h. Kan Kolmo. c. Carme, 41

Amb Laia Estrada, una de les autores del llibre i membre de Cau de Llunes, Assemblea Feminista Revolucionària de Tarragona.

Organitza: Malapècora. Col·lectiu feminista i anticapitalista de Girona i Salt

DS07 /06

BARCELONA

Anarquia als carrers

11h. Plaça Navas

Trobada de distris i propaganda. A les 13h es farà la ruta: *Les càmeres de video vigilància als carrers*. I després dinar a l'Ateneu Anarquista Poblesec.

DG08 /06

BARCELONA

Vermut-musical per recolzar l'Ateneu Anarquista de Poble Sec

12h. Ateneu Anarquista del Poble Sec

Creu dels Molers 86.

Podreu gaudir de pintxos, patates, olives, vermut, suc, canyetes o refrescos varis i el que és més important... la música i l'humor de: Raimon, Garfunkel i el Piltrafilla.

TERRASSA

Fira Activa't per al medi ambient

11h. Parc de Vallparadis

Punt de trobada entre la ciutadania, les empreses i les entitats que ofereixen productes i serveis sostenibles. Enguany, com l'any passat, es podran provar bicicletes elèctriques.

Organitza: ADENC

més info: ves.cat/lnb

MONTSENY

Montseny: Tour contra l'asfalt

Protesta contra la construcció de la carretera projectada entre les Illes i Sant Marçal. Que se sàpiga que aquest espai natural està en perill. Que tothom entengui que, dins dels espais protegits, també hi han cacics, interessos il·legítims i especulació.

Punts i horaris de recollida dels autocars

protesta: 10:15h; Sant Celoni, Pl. Mercè Rodoreda, parada de bus al costat del carrer Dr. Trueta. 10:45h; Santa Maria de Palautordera, Pl. de l'Església. 11:00h; Sant Esteve de Palautordera, aparcament (rotonda d'entrada a la població). Convoca: Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny, amb el suport de ciutadans i entitats, entre les quals Ecologistes en Acció de Catalunya.

DJ12 /06

BARCELONA

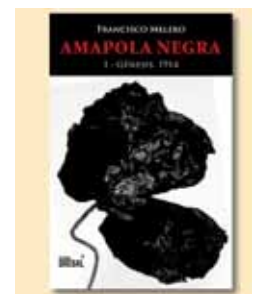
Presentació del llibre

Amapola negra

19:30h. Llibreria En su tinta

c. Badosa 17

A càrrec del seu autor Francisco Melero, acompanyat de Javier Bruque.

FREQÜENCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info
Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org
Ràdio Línea IV 103.9FM Barcelona www.radiolinea4.net | **Ràdio Pica (només web) Barcelona** www.radiopica.net | **Ràdio RSK 107,1FM Nou Barris (Barcelona)**
Radiorsk.info | **Ràdio Trama 91.41FM Sabadell** www.radiotrama.net | **Ràdio Kaos (només web) Terrassa** www.radiokaos.cat | **Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa** www.postscriptumradio.org | **Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà** www.radiopinsania.wordpress.com
Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | **Ràdio Klara 104.4FM València** www.radioklara.org
Ràdio Maiva 105FM València www.radiomaiva.wordpress.com | **Ràdio Aktiva 107.6FM Alcoi** www.radioaktivafm.blogspot.com | **Ràdio Mistelera 101.4FM Dénia - La Xara** www.lamistelera.org | **Ràdio Bala 106.4FM Manresa** <http://radiobalamanresa.wordpress.com>

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | **Sants TV** <http://sants.tv>
Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de la plaça d'Espanya fins a Sant Pol de Mar al **CANAL 37 DE LA TDT**. Resintonitza la teva tele per trobar-nos!
CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

dilluns: 20:30h. Notícies 1	dijous: 22h. Y tu qué miras gilipollas?	dissabte: 22h. Cineclub 1
dimarts: 20:30h. Iv Animalista	El programa de punk de LaTele	diumenge: 21h. La Xerrada
dimecres: 20:30h. Contra-Infos	divendres: 21h. Programa de falguia	

EL TEMPS

 DIJOUS 5 S'acaba la inestabilitat i arriba una falca anticiclònica que ens portarà termòmetres més propis de l'estiu.	 DIVENDRES 6 El mercuri arribarà als 30 graus a la majoria de comarques interiors, malgrat que a la costa es quedarà en els 28.	 DISSABTE 7 L'ascens tèrmic no s'atura. Fregarem els 35 graus a les comarques interiors del País Valencià i Catalunya. Xafogor a Ses Illes.	 DIUMENGE 8 Es mantindrà la calor d'estiu a gran part del territori, tot i que a la línia litoral encara hi haurà suavitat tèrmica.	 DILLUNS 9 Increment de la inestabilitat durant les últimes hores del dia. Tronades al Pirineu de Lleida i als Ports.	 DIMARTS 10 Més ruixats i tempestes durant la tarda, de curta durada i amb poca precipitació. Sobretot a la meitat oest del país.
---	--	--	--	--	--

/ NAIZ BIDEOAK

«El dret a decidir no és una reivindicació 'abertzale', sinó democràtica»

Alex Romaguera
@AlexRomaguera

Com t'aproximes a la iniciativa *Gure Esku Dago* (És a les nostres mans)?

Durant la meua etapa universitària ja em vaig interessar pel dret dels pobles, que després he estudiat a la fundació Euskaria, un espai que s'ha relacionat amb altres plataformes aparegudes a Euskal Herria com Erabaki, la xarxa Independentistak o l'assemblea de municipis Udalbiltza. Avui, persones de tots aquests àmbits conflueixen a Gure Esku Dago, on posem en pràctica les nostres experiències a partir del coneixement de prop del cas escocès.

Escòcia és l'exemple d'un poble amb voluntat de ser subjecte i autogovernar-se?

Els bascos també en som, de subjecte polític. Fins a l'any 1936, ningú no va discutir l'existència dels tres territoris històrics (Ego Euskal Herria, Navarra i la zona d'Iparaldea o País Basc francès). Fins i tot el tractat de constitució de fronteres amb França parla de mantenir lligaments entre les diferents parts.

El fet que la cadena humana uneixi la població biscaïna de Durango amb la capital de Navarra, Iruña, dona més valor polític a l'acció?

Trenca les fronteres fixades a la Constitució de l'any 78, que prohibeix que les autonomies decideixin el seu futur i es federin entre elles.

Una mesura pensada per evitar l'articulació d'Euskal Herria i dels Països Catalans, als quals ningú pot negar la seva realitat històrica, lingüística i cultural. La llei no construeix la voluntat democràtica, sinó que l'ha de canalitzar perquè es manifesti de manera pacífica i sense imposicions.

Tu que vius a Getxo, un municipi molt heterogeni, com observes aquesta demanda popular?

Getxo és una intersecció, que en el dret basc significa "la base de la democràcia". Durant molts segles, els representants dels *caserios* es reunien sota els portals de les esglésies per deliberar i acordar postures. Aquesta intersecció que és Getxo s'ha anat poblant de gent de tot arreu. Hi ha el Neguri -feu de la burgesia-, el barri obrer de Romo, l'àrea pesquera d'Algorta o Andra Mari, una zona rural. Així doncs, com a experiment social, és apassionant. Ho demostra l'experiència de *Gure Esku Dago*, on molts veïns que feia que mesos no es parlaven a causa de la violència s'escolten i comparteixen un projecte en comú. La plataforma ha esdevingut una escola de democràcia.

Tothom s'hi sent inclòs?

Exacte, acollim des d'un *euskaldun* del *goierri* a un equatorià que vol participar del procés de decisió, passant per immigrants extremerys partidaris d'aquest projecte col·lectiu. A poc a poc, recuperem la cultura *auzolan* que havia caracteritzat Euskadi i que, per diversos factors, s'havia perdut.

Afirmeu que "l'independentisme del segle XXI no es pot plantejar com un projecte abertzale". Què significa?

Entenem que, a la societat, hi coexisteixen identitats i lleialtats nacionals ben distintes. Et pots sentir només basc, tant basc com espanyol, tant basc com francès... L'important no és com ets sentit, sinó en quin marc es gestiona millor aquesta pluralitat (principi bàsic reconegut per les Nacions Unides i el Tribunal d'Estrasburg). I, en dret internacional, això vol dir permetre que la ciutadania debati i accepti democràticament quin ha de ser aquest marc. El dret a decidir, doncs, no és una reivindicació *abertzale*, sinó democràtica. Aquest és el nostre punt de partida, sabent que cal fer molta pedagogia.

En quina mesura s'ha d'aprofitar el procés per reivindicar una altra democràcia?

Hem de promoure-ho perquè encara hi ha moltes iniciatives sorgides al si de la societat que generen por a les institucions i molts governants desoïxen el poble i no surten del seu immobilitisme. N'han de prendre nota i, en cas que Catalunya o Euskadi facin les seves constitucions, han d'introduir mecanismes de democràcia directa que empoderin la ciutadania. Aquesta exigència -fins fa poc marginal- està damunt la taula i ja no es pot ignorar. Perquè els reptes actuals són d'energia, de consum i de justícia social i cal respondre-hi amb més democràcia. ◀

Zelai Nikolas

Portaveu de
'Gure Esku Dago'
(És a les nostres mans)

El diumenge que ve, dia 8 de juny, es farà una cadena humana a favor del dret a decidir entre Durango i Iruña. S'espera que més de 50.000 persones omplint els 123 quilòmetres que separen les dues localitats, situades a Biscaia i Navarra respectivament. La impulsora d'aquesta iniciativa és la plataforma 'Gure Esku Dago' (És a les nostres mans), sorgida a Idiazabal -el poble del 'goierri' que dona nom a l'exquisit formatge d'ovella- a partir dels processos sobiranistes iniciats a Escòcia i Catalunya. Zelai Nikolas, una de les portaveus, viu amb entusiasme el vigor d'aquesta experiència, que "no hauria estat possible sense el treball de les generacions que han creat les cooperatives i les ikastoles i han superat tota mena d'obstacles", diu. Amb la satisfacció per l'èxit assolit a la consulta independentista celebrada a Etxarri-Arantz el 13 d'abril, aquesta advocada espera que, el dia 8, el poble basc faci un salt endavant en el camí de crear un estatus radicalment democràtic.